

Kharazmi University

Determining the Rate of Carbon Emission Tax in the Context of Endogenous Growth: A Case Study of Iran

Hayedeh Norouzi¹ | Rouhollah Shahnazi^{2*} | Ebrahim Hadian³ | Zakariya Farajzadeh⁴

1. PhD student, Department of Economics, Faculty of Economics, Shiraz University.

Email: hayedeh.norouzi.1397.2018@gmail.com (0009-0003-2419-5578)

2*. Corresponding author, Associate Professor, Department of Economics, Faculty of Economics, Shiraz University.

Email: rshahnazi@shirazu.ac.ir (0000-0003-1219-7384)

3. Professor, Department of Economics, Faculty of Economics, Shiraz University.

Email: hadian@rose.shirazu.ac.ir (0000-0002-5971-947X)

4. Associate Professor, Department of Agricultural Economics, Faculty of Agricultural Economics, Shiraz University. Email: zakariafarajzadeh@gmail.com (0000-0003-4555-6726)

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

06 Aug. 2024

Received in revised form

01 Sep. 2024

Accepted:

29 Oct. 2024

Keywords:

CO₂ emission, climate change, public good, endogenous growth model.

JEL:

C61, O33, O44, Q54, Q55

ABSTRACT

The economy and environment are two interdependent systems. In recent decades, the global environment, as a crucial global public good, has been significantly affected by the negative externalities of economic growth, including climate change. To internalize these external effects, the implementation of a tracking tax is a recommended approach. One of the most important models for the integrated study of the economy and climate is the Nordhaus RICE model; however, it has the limitation of including economic growth exogenously. This study aims to endogenize the economic growth of the RICE model and determine the tax rate across six scenarios: 1) the base scenario, 2) the optimal emission control rate scenario, 3) the 2°C temperature limit scenario, 4) the discounted Stern scenario, 5) the calibrated Stern scenario, and 6) the Copenhagen scenario. The results indicate that in the endogenous growth model, the ratio of taxes to net domestic production and CO₂ emissions should increase over time. In all scenarios of Iran's endogenous growth model (except the base scenario), tax increases between 2022 and 2122 will lead to a reduction in industrial CO₂ emissions and a decrease in atmospheric carbon concentration. Ultimately, by applying the specified optimal tax in all scenarios, temperature changes are projected to remain below two degrees Celsius.

Cite this article: Norouzi, Hayedeh., Shahnazi, Rouhollah., Hadian, Ebrahim ., & Farajzadeh, Zakariya. (2023). Determining the rate of carbon emission tax in terms of endogenous growth: a case study of Iran, *Journal of Economic Modeling Research*, 14 (53), 1-49

© The Author(s).

Publisher: Kharazmi University

DOI: 00000000000000000000000000000000

Journal of Economic Modeling Research, Vol, 14, No. 53, 2023, pp. 1-49.

Kharazmi University

تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با لحاظ رشد درونزا: مطالعه موردی ایران

هایده نوروزی^۱ | روح اله شهنازی^{۲*} | ابراهیم هادیان^۳ | زکریا فرج زاده^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه آموزشی اقتصاد، دانشکده اقتصاد، دانشگاه شیراز.

رایانامه: hayedeh.norози.1397.2018@gmail.com (0009-0003-2419-5578)

۲.* نویسنده مسئول، دانشیار، گروه آموزشی اقتصاد، دانشکده اقتصاد، دانشگاه شیراز.

رایانامه: rshahnazi@shirazu.ac.ir (0000-0003-1219-7384)

۳. استاد، گروه آموزشی اقتصاد، دانشکده اقتصاد، دانشگاه شیراز. رایانامه: hadian@rose.shirazu.ac.ir (0000-0002-5971-947X)

۴. دانشیار، گروه آموزشی اقتصاد کشاورزی، دانشکده اقتصاد کشاورزی، دانشگاه شیراز.

رایانامه: zakariafarajzadeh@gmail.com (0000-0003-4555-6726)

چکیده

اطلاعات مقاله

محیط زیست و اقتصاد به عنوان دو سیستم به هم پیوسته در دهه های اخیر تحت تأثیر عمیق اثرات خارجی منفی رشد اقتصادی، به ویژه تغییرات اقلیمی، قرار گرفته اند. در این راستا، استفاده از مالیات پیگویی برای درونی سازی این اثرات به عنوان یک راه حل اساسی مطرح است. در این پژوهش، مبانی نظری بر اساس مدل RICE نوردهاوس برای بررسی تعاملات اقتصاد و اقلیم می باشد که با لحاظ مدل رشد درونزا اصلاح شده است. تحلیل مدل در قالب شش سناریو شامل سناریوی پایه، نرخ بهینه کنترل انتشار، محدودیت دمای ۲ درجه سانتی گراد، سناریوهای استرن (تنزیل شده و کالیبره شده)، و سناریوی کپنهاگ انجام می شود. نتایج نشان می دهد که در تمام سناریوهای مدل رشد درونزا، به جز سناریوی پایه، افزایش نرخ مالیات بر انتشار کربن طی بازه زمانی ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲ منجر به کاهش انتشار CO₂ و کاهش غلظت کربن در اتمسفر می شود. همچنین، اعمال مالیات بهینه در تمامی سناریوها باعث محدود کردن افزایش دما به کمتر از ۲ درجه سانتی گراد خواهد شد. از این رو پیشنهاد میشود، سیاست گذاران مالیات بر انتشار کربن را با نرخ های به تدریج افزایشی بدست آمده در مقاله در دستور سیاستهای خود قرار دهند، تا به کاهش

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۰۵/۱۶

تاریخ ویرایش:

۱۴۰۳/۰۶/۱۱

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۶/۰۸/۰۸

واژه های کلیدی:

انتشار CO₂، تغییرات

اقلیمی، کالای عمومی،

رشد درونزا.

طبقه بندی JEL:

تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با لحاظ رشد درون‌زا ... □ ۳

C61,Q55,O33, O44,
Q54 مؤثر انتشار گازهای گلخانه‌ای و کنترل تغییرات اقلیمی کمک کرده و ایران را به
اجرای تعهداتش در موافقت نامه پاریس نزدیک نماید.

استناد: نوروزی، هایده؛ شهنازی، روح‌اله؛ هادیان، ابراهیم و فرج زاده، زکریا (۱۴۰۲). تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با
لحاظ رشد درون‌زا: مطالعه موردی ایران. تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی، ۱۴ (۵۳)، ۱-۴۹.

DOI: 0000000000000000000000

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه خوارزمی.

۱. مقدمه

تغییرات اقلیمی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های جهانی قرن حاضر، به تغییرات گسترده‌ای در سیستم‌های طبیعی و انسانی منجر شده است. بر اساس تعریف کنوانسیون تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد، تغییر اقلیم به تغییرات آب‌وهوایی اطلاق می‌شود که مستقیماً یا غیرمستقیماً به فعالیت‌های انسانی نسبت داده می‌شود و منجر به تغییر در ترکیب جو زمین شده و جدا از نوسانات طبیعی آب‌وهوا رخ می‌دهد. این پدیده، که عمدتاً ناشی از افزایش غلظت گازهای گلخانه‌ای از جمله دی‌اکسید کربن (CO₂) است، باعث گرمایش زمین، تغییرات آب‌وهوایی شدید و در نهایت تأثیرات اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای می‌گردد.

تغییرات اقلیمی نه تنها بر محیط‌زیست، بلکه بر بسیاری از جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی نیز تأثیرگذار است. کشاورزی، انرژی، گردشگری، نیروی کار و بهره‌وری اقتصادی از جمله حوزه‌هایی هستند که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیر این تغییرات قرار می‌گیرند. در نتیجه، تغییرات اقلیمی به یکی از مهم‌ترین مسائل اقتصادی و سیاسی جهانی تبدیل شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که مکانیسم‌های بازار به تنهایی قادر به کاهش صدمات تغییرات اقلیمی نبوده و بدون مداخلات سیاست‌گذاری مؤثر، این روند ادامه خواهد داشت. شکست‌های بازار در این حوزه به‌ویژه در سطح بین‌المللی، منجر به تخریب محیط‌زیست جهانی شده است. از این رو، ضرورت مداخله دولت‌ها در قالب سیاست‌های مناسب و کارآمد برای کاهش اثرات منفی تغییرات اقلیمی، بیشتر از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

از آنجا که تغییرات اقلیمی یک پدیده جهانی است که تأثیرات آن مرزهای جغرافیایی را درنوردیده و کل سیاره را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مقابله با این چالش بزرگ نیازمند همکاری و تعهد همه کشورها است. معاهده‌هایی مانند کنفرانس اقلیمی پاریس (COP21) به‌منظور ایجاد یک چارچوب بین‌المللی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و جلوگیری از افزایش دمای زمین، تدوین شده‌اند. اگر چه موفقیت در مقابله با تغییرات اقلیمی نیازمند همکاری همه‌جانبه و تعهد پایدار کشورها به اجرای سیاست‌های محیط‌زیستی و اقتصادی مؤثر است ولی اهمیت اینکه هر یک از

کشورها به صورت جداگانه نیز به سیاست محدود کردن گرمایش جهانی به کمتر از ۲ درجه سانتی‌گراد متعهد باشند، اهمیت بسیاری دارد و این ضرورت را می‌توان از جنبه‌های مختلف بررسی کرد. نخست، گازهای گلخانه‌ای، مانند دی‌اکسید کربن و متان، به سرعت در جو پراکنده می‌شوند و بدون توجه به محل انتشار، بر دما و شرایط آب و هوایی زمین تأثیر می‌گذارند. بنابراین، هر کشور باید نسبت به سهم خود در این معضل جهانی مسئولیت بپذیرد و به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای متعهد باشد. این تعهد نه تنها به نفع نسل فعلی است، بلکه به حفظ محیط زیست و منابع طبیعی برای نسل‌های آینده نیز کمک می‌کند.

دوم، اصل "مسئولیت مشترک اما متفاوت" در توافق‌نامه‌های بین‌المللی، به ویژه توافق پاریس، به روشنی بیان می‌کند که هر کشور مسئولیتی در زمینه تغییرات اقلیمی دارد، اما این مسئولیت باید با توجه به سطح توسعه اقتصادی و میزان انتشار تاریخی گازهای گلخانه‌ای تعیین شود. کشورهایی که به طور تاریخی بیشتر از سایر کشورها گازهای گلخانه‌ای منتشر کرده‌اند، باید نقش پیشرو در کاهش انتشار ایفا کنند. این رویکرد به کشورهای در حال توسعه این امکان را می‌دهد که به تدریج به تلاش‌های جهانی بپیوندند و از تجربیات و فناوری‌های کشورهای توسعه‌یافته بهره‌برداری کنند. برای ایران، تعهد به محدود کردن گرمایش جهانی به کمتر از ۲ درجه سانتی‌گراد اهمیت ویژه‌ای دارد. به عنوان یک کشور در حال توسعه با منابع غنی نفت و گاز، ایران باید به بهره‌برداری پایدار از این منابع توجه کند. تغییرات اقلیمی می‌تواند اثرات منفی بر کشاورزی، آب و هوای کشور و همچنین تنوع زیستی داشته باشد. با اتخاذ سیاست‌های اقلیمی مؤثر، ایران می‌تواند به حفظ منابع طبیعی خود کمک کند و در کاهش تأثیرات منفی تغییرات اقلیمی مؤثر باشد.

در ضمن در «تعهدات مشارکت ملی در نظر گرفته شده ۱» ایران در موافقت‌نامه پاریس (۲۰۱۵) بیان شده «بر اساس قابلیت‌های ملی، منابع مالی در دسترس و نیازهای برنامه توسعه ملی و با توجه به سناریوهای انتشار گازهای گلخانه‌ای، جمهوری اسلامی ایران قصد دارد تا با کاهش ۴ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای خود در سال ۲۰۳۰ نسبت به سناریوی "ادامه وضعیت کنونی" مشارکت

1 . Intended Nationally Determined Contribution

کند. این سطح از کاهش انتشار بدون قید و شرط از طریق توسعه نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، انرژی‌های تجدیدپذیر و انرژی هسته‌ای، همچنین کاهش انتشار گازهای همراه استخراج نفت، افزایش بهره‌وری انرژی در بخش‌های مختلف مصرف، جایگزینی سوخت‌های با کربن بالا با گاز طبیعی، برنامه‌ریزی استراتژیک برای استفاده از سوخت‌های کم کربن، تقویت تنوع اقتصادی و مشارکت در مکانیزم‌های مبتنی بر بازار در سطوح ملی و بین‌المللی محقق خواهد شد» (Iran Intended Nationally Determined Contribution, 2015). بنابراین این تعهد نیز مشارکت ایران در کاهش انتشار را الزام آور می‌کند.

تحلیل‌های اقتصادی نشان می‌دهند که سیاست‌هایی نظیر مالیات بر کربن، می‌تواند نقش مهمی در مقابله با تغییرات اقلیمی ایفا کنند. به‌ویژه در بلندمدت، افزایش قیمت کربن از طریق این سیاست‌ها می‌تواند انگیزه‌هایی برای توسعه فناوری‌های پاک و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی ایجاد نماید. یکی از مدل‌هایی که با لحاظ همزمان بخش‌های اقتصادی و اقلیمی، نرخ بهینه مالیات بر کربن محاسبه می‌کند، مدل RICE1 نوردهاوس است. که در این مقاله این مدل به عنوان مدل پایه لحاظ شده است. البته در این مقاله مدل RICE با لحاظ رشد فناوری به صورت درون‌زا بسط یافته و به کار گرفته می‌شود تا نرخ مالیات بر انتشار CO2 به گونه‌ای تعیین شود که اهداف معاهده پاریس و تعهدات ایران محقق گردد.

این مقاله در هشت بخش ارائه می‌شود: پس از مقدمه، بخش دوم به مبانی نظری می‌پردازد. در بخش سوم، مرور پیشینه داخلی و خارجی پژوهش بررسی می‌شود. بخش چهارم به ساختار مدل و روش تحقیق اختصاص دارد. بخش پنجم به تحلیل نتایج در مدل‌های رشد درون‌زا و برون‌زا می‌پردازد. سپس در بخش ششم، یافته‌ها مورد بحث قرار می‌گیرند و در نهایت، در بخش هفتم جمع‌بندی و پیشنهادهایی برای سیاست‌گذاری ارائه می‌شود.

۲. مبانی نظری

۲-۱- بیان تئوری و نظریه‌ها

1 . Regional Integrated Climate-Economy model

ماهیت چندوجهی گرمایش جهانی چالش‌هایی را برای دانشمندان علوم طبیعی و اجتماعی ایجاد می‌کند که باید طیف گسترده‌ای از رشته‌های ژئوفیزیک، اقتصادی و سیاسی را در تشخیص‌ها و نسخه‌های خود بگنجانند (نوردهاوس، ۲۰۱۳). سال ۲۰۱۵ در پاریس، موافقت نامه‌ای برای مقابله با تغییرات اقلیمی و همچنین سرمایه‌گذاری در جهت اقتصادی کم‌کربن، مقاوم، انعطاف‌پذیر و پایدار توسط ۱۹۵ کشور تهیه شد. هدف اصلی این توافق جهانی جلوگیری از افزایش دمای کره زمین در این قرن به فراتر از ۲ درجه سانتی‌گراد بوده است.

یکی از مفاهیم کلیدی در اقتصاد تغییرات اقلیمی «قیمت کربن» است. این نشان‌دهنده جریمه‌ای است که باید توسط استفاده‌کنندگان از سوخت‌های فسیلی و در نتیجه انتشاردهندگان CO₂ پرداخت شود. قیمت کربن ممکن است از طریق «مالیات کربن» اعمال شود. افزایش قیمت کربن باعث افزایش قیمت سوخت‌های فسیلی و تولیدات مرتبط با سوخت‌های فسیلی می‌شود. قیمت‌های کربن را می‌توان با محدود کردن مجوزهای انتشار کربن، یا با وضع مالیات بر انتشار کربن افزایش داد. اعمال مالیات بر کربن و افزایش قیمت آن به چهار روش زیر بر کاهش میزان انتشار کربن مؤثر است (نوردهاوس، ۲۰۱۳):

اول، سیگنال‌هایی را به مصرف‌کنندگان ارائه می‌دهد که کدام کالاها و خدمات دارای کربن بالا هستند و باید با احتیاط بیشتری از آنها استفاده کرد.

دوم، سیگنال‌هایی را به تولیدکنندگان ارائه می‌کند که کدام حامل‌های انرژی (مانند زغال‌سنگ و نفت)، کربن بیشتر و کدام حامل‌های انرژی (مانند گاز طبیعی یا انرژی هسته‌ای) کربن کمتر منتشر می‌کنند. در نتیجه شرکت‌ها را تشویق می‌کند تا فرآیندهای کم‌کربن را جایگزین کنند.

سوم، به مخترعان و مبتکران مشوق‌هایی در بازار می‌دهد تا محصولات و فرآیندهای کم‌کربن را توسعه دهند تا جایگزین نسل فعلی فناوری‌ها شود.

چهارم و مهم‌تر از همه، قیمت کربن به‌جای اطلاعاتی که برای انجام هر سه کار موردنیاز است کفایت می‌کند. از طریق مکانیسم بازار قیمت کربن بالا، قیمت محصولات را با توجه به محتوای کربن آن‌ها افزایش می‌دهد.

اگر یک سیاست مؤثر مقابله با تغییر آب‌وهوا مستلزم افزایش قیمت کربن در بازار باشد، دو رویکرد جایگزین برای افزایش قیمت وجود دارد. اولی رویکردهای قیمتی مانند مالیات کربن و دوم رویکردهای مقداری (کمی) مانند سیستم‌های سقف و تجارت که در پروتکل کیوتو و بسیاری از پیشنهادهاى سیاستى دیگر پیش‌بینی شده است (نوردهاوس، ۲۰۱۳). در موافقت‌نامه‌های بین‌المللی یک رویکرد مالیات هماهنگ کربن اعمال شود. تحت این رویکرد، همه کشورها موافقت خواهند کرد که از انتشار کربن در همه بخش‌ها، مقدار مشخصی مالیات به‌عنوان جریمه دریافت کنند.

در مبحث مالیات گاهی افراد در تشخیص انواع مالیات دچار اشتباه اساسی می‌شوند. به‌طوری‌که برخی از مردم مخالف مالیات بر کربن هستند، زیرا مالیات را عامل ناکارآمدی اقتصادی می‌دانند. این به‌طور کلی برای مالیات‌هایی مانند مالیات بر مصرف، مالیات بر دستمزد نیروی کار و مالیات بر پس‌انداز و سرمایه‌گذاری صحیح است، اما برای مالیات‌های مانند مالیات بر انتشار کربن که اثرات خارجی منفی را کاهش می‌دهد، نادرست است (نوردهاوس، ۲۰۱۳). زیرا مالیات کربن سبب کاهش اثرات خارجی منفی شده و کارایی را افزایش می‌دهد. بنابراین اگر اقتصاد بتواند مالیات بر کالاهای بدی مانند آلودگی را جایگزین مالیاتی مانند مالیات بر دستمزد نیروی کار کند، بهبود قابل توجهی در کارایی اقتصادی ایجاد می‌شود.

۲-۲- مدل DICE از اقتصاد تغییرات آب‌وهوا

مدل DICE که توسط ویلیام نوردهاوس توسعه یافته است، به‌عنوان یک ابزار تحلیلی برای بررسی تعاملات بین اقتصاد و تغییرات اقلیمی طراحی شده است. این مدل شامل دو بخش اصلی است: بخش اقتصادی که به تحلیل تولید و رشد اقتصادی می‌پردازد و بخش اقلیمی که اثرات انتشار گازهای گلخانه‌ای و تغییرات دما را بررسی می‌کند. در بخش اقتصادی، تابع تولید کاب داگلاس مورد استفاده قرار می‌گیرد که ارتباط بین سرمایه، نیروی کار و سطح فناوری را در تولید اقتصادی نشان می‌دهد. این بخش به تحلیل رفتار سرمایه‌گذاری و مصرف نیز می‌پردازد و تأثیرات آن را بر رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی مورد بررسی قرار می‌دهد.

در بخش اقلیمی، مدل DICE با استفاده از معادلات فیزیکی، انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیت‌های اقتصادی را شبیه‌سازی می‌کند و تأثیرات دما بر تولید و بهره‌وری اقتصادی را تحلیل می‌کند. این تعاملات پویا نشان‌دهنده این است که افزایش دما می‌تواند به کاهش بهره‌وری و آسیب به زیرساخت‌ها منجر شود که در نهایت بر رشد اقتصادی تأثیر منفی می‌گذارد. در عین حال، رشد اقتصادی نیز می‌تواند منجر به افزایش انتشار گازهای گلخانه‌ای شود و این چرخه معیوب نیاز به تحلیل‌های دقیق‌تری را برای درک بهتر این تعاملات ایجاد می‌کند.

مدل DICE به‌ویژه در طراحی و ارزیابی سیاست‌های اقلیمی کاربرد دارد و به سیاست‌گذاران این امکان را می‌دهد که هزینه‌ها و منافع استراتژی‌های مختلف مانند مالیات بر کربن یا سرمایه‌گذاری در فناوری‌های پاک را شبیه‌سازی کنند. به‌علاوه، نتایج این مدل می‌تواند به تحلیل اثرات بلندمدت تغییرات اقلیمی بر رشد اقتصادی و توسعه پایدار کمک کند (نوردهاوس، ۲۰۱۳).

۲-۳- شرح RICE

RICE یا مدل یکپارچه منطقه‌ای اقلیم و اقتصاد، یک مدل منطقه‌ای، پویا و تعادل عمومی از اقتصاد است که فعالیت اقتصادی را با منابع انتشار گازهای گلخانه‌ای و پیامدهای انتشار گازهای گلخانه‌ای و تغییرات آب و هوایی ادغام می‌کند. در مدل RICE، جهان به تعدادی منطقه تقسیم می‌شود. هر کدام دارای سرمایه اولیه، جمعیت و فناوری هستند. جمعیت و فناوری به‌طور برون‌زا رشد می‌کنند، درحالی‌که انباشت سرمایه با بهینه‌سازی جریان مصرف در طول زمان تعیین می‌شود. خروجی توسط تابع تولید کاب داگلاس در سرمایه، نیروی کار و فناوری تولید می‌شود. در بلندمدت، سرمایه کاملاً پویا و قابل جابجایی است تا بازده واقعی سرمایه در بین مناطق برابر شود. تابع ترجیحی هر منطقه یک تابع مطلوبیت بوده که مجموع مطلوبیت تنزیل شده مصرف سرانه برحسب جمعیت را نشان می‌دهد.

سهم عمده رویکردهای یکپارچه مانند مدل RICE، ادغام بخش‌های مرتبط با آب و هوا با مدل اقتصادی است. این مدل شامل تعدادی روابط ژئوفیزیکی است که نیروهای مختلف مؤثر بر تغییرات آب و هوایی را به هم مرتبط می‌کند، انتشار گازهای گلخانه‌ای را لحاظ کرده و تأثیرات تغییرات

آب و هوایی را اندازه‌گیری می‌کند. RICE شامل معادلات انتشارات ویژه منطقه، معادله غلظت جهانی، یک معادله جهانی تغییر آب‌وهوا و روابط منطقه‌ای با آسیب آب‌وهوا است. انتشارات درون‌زا به CO₂ محدود می‌شود، درحالی‌که سایر گازهای گلخانه‌ای به‌عنوان برون‌زا تلقی می‌شوند. انتشارات کنترل نشده بخشی از تولید ناخالص است که به آرامی کاهش می‌یابد. انتشار CO₂ را می‌توان با افزایش قیمت عوامل یا خروجی‌هایی که CO₂ فشرده هستند کنترل کرد. تغییر اقلیم با میانگین جهانی دمای سطح نشان داده می‌شود که از روابط مبتنی بر مدل‌های آب و هوایی فعلی استفاده می‌کند. همچنین تأثیرات اقتصادی تغییرات آب و هوایی لحاظ می‌شود (نورد هاوس ۱۹۹۶).

۳. پیشنهاد تحقیق

پژوهش‌های داخلی و خارجی زیادی در رابطه با مالیات بر انتشار گازهای گلخانه‌ای از جمله CO₂ و تغییرات آب‌وهوایی انجام شده که بخشی از آن‌ها در جدول (۱) خلاصه شده است. بررسی مطالعات پیشین نشان می‌دهد اکثر مطالعات قبلی، در حوزه محیط‌زیستی به‌طور کلی است و به‌طور خاص به تغییرات اقلیمی کمتر پرداخته شده است. همچنین در مطالعات قبلی به مدل‌های RICE و DICE1 که در آن مدل، رشد فناوری به‌صورت برون‌زا در نظر گرفته شده پرداخته شده است. در این مطالعه مدل RICE بسط داده شده و در آن رشد فناوری به‌صورت درون‌زا در نظر گرفته می‌شود.

قابل ذکر است که اگر چه مدل RICE نوردهاوس یکی از مدل‌های پیشرفته برای تحلیل تعاملات بین اقتصاد و تغییرات اقلیمی بوده و برای بررسی تأثیرات تغییرات اقلیمی بر رشد اقتصادی و بالعکس طراحی شده است. ولی مدل رشد مورد استفاده در مدل برون‌زا بوده و به دلایلی درون‌زا کردن آن اهمیت دارد. از جمله اینکه مدل‌های درون‌زا می‌توانند به‌طور بهتری به تغییرات اقلیمی پاسخ دهند. در یک مدل رشد درون‌زا، متغیرهای اقتصادی به‌طور مستقیم تحت تأثیر عوامل محیطی و اقلیمی قرار می‌گیرند. این امر می‌تواند به درک بهتری از چگونگی آسیب‌پذیری بخش‌های اقتصادی در برابر تغییرات اقلیمی و نحوه سازگاری آنها کمک کند. همچنین مدل‌های درون‌زا می‌توانند رفتارهای

1. Dynamic Integrated Climate-Economy Model

اقتصادی را به صورت دینامیک و با در نظر گرفتن عوامل داخلی و خارجی تحلیل کنند. این امر می تواند به شبیه سازی بهتری از اثرات سیاست های اقلیمی و اقتصادی کمک کند و قابلیت پیش بینی بیشتری فراهم آورد. در نهایت در یک مدل درونزا، ارتباطات میان سیستم های اقتصادی و اقلیمی به طور مستقیم مورد توجه قرار می گیرد. این یکپارچگی می تواند به تحلیل های بهتری از سیاست های عمومی و تصمیم گیری های کلان اقتصادی منجر شود. بنابراین درونزا کردن بخش رشد اقتصادی مدل RICE به نظر یک دستاورد مهم محسوب می شود که به طور خاص سهم مشارکت این مقاله می باشد.

جدول (۱): پیشینه داخلی و خارجی

نویسندگان (سال)	موضوع (محدوده)	مدل	نتایج
هادیان و اسلامی اندرگلی (۱۳۹۳)	ارزیابی تأثیر مالیات سبز بر اشتغال بخش های مختلف اقتصادی کشور ایران (ایران)	ماتریس حسابداری اجتماعی سال ۱۳۸۴ و مدل تعادل عمومی	کاهش شدید اشتغال در اثر اعمال مالیات بر حامل های انرژی
اسلاملوئیان و استادزاده (۱۳۹۵)	مالیات سبز در بخش های انرژی و کالای نهایی در ایران (ایران)	نظریه بازی ها	نرخ مالیات سبز بر تولید انرژی فسیلی معادل ۱۸٪ قیمت سوخت محاسبه شده
جهانگرد (۱۳۹۸)	مقایسه آثار اقتصادی به کارگیری مالیات بر انتشار کربن و مالیات بر قیمت انرژی در اقتصاد ایران (ایران)	تعادل عمومی	هر دو نوع مالیات باعث کاهش انتشار می شود اما مالیات بر کربن از مالیات بر قیمت انرژی کارا تر است.
کرمجوان و عباسزاده (۱۳۹۹)	ارزیابی اقتصادی سیاست مالیات کربن (ایران)	الگوی تعادل عمومی قابل محاسبه با استفاده از ماتریس حسابداری اجتماعی سال ۱۳۹۰	مالیات بر کربن در تمامی سناریوها باعث کاهش انتشار دی اکسید و کاهش تولید ناخالص داخلی - درازای کاهش فقط ۰/۵۴ درصدی در تولید ناخالص داخلی، میزان انتشار دی اکسید ۱۰/۷ درصد کاهش خواهد یافت.

نویسندگان (سال)	موضوع (محدوده)	مدل	نتایج
نوردهاوس (۱۹۹۳)	کاهش بهینه گازهای گلخانه‌ای و سیاست مالیاتی در مدل DICE (آمریکا)	مدل DICE	مالیات بهینه کربن ۵/۲۴ دلار در هر تن تا ۵۹ دلار در هر تن در دهه اول افزایش - انتشار حدود ۲/۳۹ میلیارد تن معادل CO ₂ ؛ درآمد مالیات کربن سالانه ۹۷ میلیارد دلار خواهد بود
فرج زاده (۲۰۱۸)	مالیات بر انتشار کربن در ایران: ترکیب عدم استفاده از آلودگی در یک تحلیل رفاهی	مدل تعادل عمومی قابل محاسبه پویا	مالیات بر انتشار آلاینده‌ها باعث کاهش آلودگی و منجر به رفاه بالاتر می‌شود.
وی، وی‌ای و فو (۲۰۲۰)	ترکیبی بهینه از مالیات بر انتشار و یارانه‌های نوآوری سبز برای انحصار چندجانبه آلاینده‌ها	یک مدل بازی دیفرانسیل استاکلبرگ بین یک تنظیم‌کننده و یک انحصار چندجانبه آلاینده	سیاست مشترک یارانه مالیاتی می‌تواند به رفاه اجتماعی بالاتر و سطح سرمایه‌گذاری بالاتر در نوآوری سبز نسبت به سیاست مالیاتی یا یارانه منفرد منجر شود.
هائو، عمر، خان و علی (۲۰۲۱)	رشد سبز و انتشار کم کربن در کشورهای G7: چقدر شبکه مالیات‌های زیست‌محیطی، انرژی‌های تجدیدپذیر و سرمایه انسانی بحرانی است؟	مدل تأخیر توزیع‌کننده خود-رگرسیون مقطعی (CSARDL)	مالیات زیست‌محیطی و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر باعث کاهش انتشار CO ₂ می‌گردد.

۴. ساختار الگو و روش تحقیق

مدل پایه این پژوهش مدل RICE، مدل بسط یافته مدل DICE است که اولین بار توسط نوردهاوس ارائه گردید. مدل RICE یا مدل یکپارچه منطقه‌ای اقلیم و اقتصاد، فعالیت اقتصادی را با منابع، انتشار گازهای گلخانه‌ای و پیامدهای انتشار گازهای گلخانه‌ای و تغییرات آب و هوایی ادغام می‌کند. سپس با بهینه‌سازی ریاضی نتایج اقتصادی و زیست‌محیطی را پیش‌بینی می‌نماید. در مدل RICE، جهان به تعدادی منطقه تقسیم می‌شود، هر کدام دارای سرمایه اولیه، جمعیت و فناوری هستند. جمعیت و فناوری به‌طور برون‌زا رشد می‌کنند؛ اما انباشت سرمایه با بهینه‌سازی جریان مصرف

1. Yi, Wei & Fu

2. Hao, Umar, Khan, & Ali

در طول زمان تعیین می‌شود. در نهایت تولید به فرم تابع کاب داگلاس از ترکیب سرمایه، نیروی کار و فناوری ایجاد می‌شود (نوردهاوس، ۲۰۱۳).

۴-۱- تبیین الگو و معادلات تفصیلی مدل RICE-2013

الف) ترجیحات و تابع هدف

مدل RICE فرض می‌کند که سیاست‌های اقتصادی و اقلیمی باید برای بهینه‌سازی جریان مصرف در طول زمان طراحی شوند. این مدل تأکید دارد که مصرف باید به‌عنوان «مصرف عمومی» تعبیر شود که علاوه بر کالاها و خدمات سنتی بازار، مانند غذا و سرپناه شامل اقلام غیربازاری از جمله اوقات فراغت، وضعیت سلامت و خدمات زیست‌محیطی نیز گردد. فرم تابع رفاه اجتماعی مورد استفاده به شکل معادله (۱) می‌باشد. در این مدل نمادها به این صورت است که: W مجموع تنزیل شده مطلوبیت مصرف کل، $c(t)$ مصرف سرانه، $L(t)$ جمعیت و همچنین نهاده‌های نیروی کار و $R(t)$ عامل تنزیل است.

$$W = \sum_{t=1}^{Tmax} u[c(t) \cdot L(t)]R(t) \quad (1)$$

این تابع شامل تعدادی مفروضات می‌باشد: اول، یک نمایش خاص از ارزش یا «مطلوبیت» مصرف است. مدل RICE فرض می‌کند که تابع مطلوبیت با ضریب کشش‌پذیری نسبی ثابت است، به صورت معادله (۲) نشان داده می‌شود.

$$[c(t), L(t)] = L(t) \left[\frac{c(t)^{1-\alpha}}{1-\alpha} \right] \quad (2)$$

در این فرم α ضریب کشش‌پذیری نسبی ثابت است (در حالت محدود $\alpha=1$ ، تابع مطلوبیت لگاریتمی است). اغلب، α برای نشان دادن ریسک‌گریزی نیز استفاده می‌شود. همچنین فرض می‌شود که مطلوبیت مصرف در یک دوره متناسب با جمعیت است. این مدل تنزیلی را بر رفاه اقتصادی نسل‌های آینده طبق معادله (۳) اعمال می‌کند.

$$R = (1 + \rho)^{-t} \quad (3)$$

در این معادله، $R(t)$ عامل تنزیل و ρ نرخ رجحان زمانی می‌باشد.

(ب)- متغیرهای اقتصادی

بخش‌های اقتصادی مدل RICE، بر اساس ادبیات رشد اقتصادی برونزا است. بنابراین در این مدل جمعیت و نیروی کار برونزا لحاظ می‌شوند. معادلات حرکت آن متغیرها به شکل زیر می‌باشد.

$$L(t) = L(t-1)[1 + g_L(t)]$$

در این معادله جمعیت $L(t)$ و رشد جمعیت g_L می‌باشد.

سطح تکنولوژی $A(t)$ و رشد سطح تکنولوژی g_A است

$$A(t) = A(t-1)[1 + g_A(t)]$$

در معادلات (۴) و (۵) متغیرهای $\Omega(t)$ و $\Lambda(t)$ نشان‌دهنده آسیب‌های آب و هوایی و هزینه‌های کاهش انتشار است.

$$\Omega(t) = \Psi_1 T_{AT}(t) + \Psi_1 [T_{AT}(t)]^2 \quad (4)$$

معادله (۴) شامل آسیب‌های اقتصادی تغییرات آب و هوایی است. همچنین معادله (۵) تابع هزینه کاهش انتشار CO_2 و عوامل تعیین‌کننده آن را نشان می‌دهد. هزینه کاهش در (۵) تابعی از نرخ کاهش انتشار $\mu(t)$ است.

$$\Lambda(t) = Q(t)\theta_1\mu(t)^{\theta_2} \quad (5)$$

توابع تولید به صورت توابع تولید کاب-داگلاس و تغییرات تکنولوژی خنثی فرض می‌شوند. ستانده در معادله (۶) نشان داده شده است:

$$Q(t) = \frac{[1 - \Lambda(t)]A(t)K(t)^\gamma L(t)^{1-\gamma}}{[1 + \Omega(t)]} \quad (6)$$

در معادله (۶)، $Q(t)$ خروجی خالص بعد از لحاظ خسارات و هزینه کاهش انتشار است.

سه معادله بعدی معادلات استاندارد حسابداری اقتصادی هستند. معادله (۷) بیان می‌کند که تولید به مصرف و سرمایه‌گذاری اختصاص می‌یابد. معادله (۸) مصرف سرانه و (۹) معادله حرکت موجودی سرمایه را نشان می‌دهند.

$$Q(t) = C(t) + I(t) \quad (7)$$

$$c(t) = C(t)/L(t) \quad (8)$$

$$K(t) = I(t) + (1 - \delta_k)K(t - 1) \quad (9)$$

دو معادله نهایی در بلوک اقتصادی، معادله انتشار و محدودیت منابع در سوخت کربن هستند. انتشار CO₂ صنعتی در معادله (۱۰) برابر است با سطح شدت انتشار کربن $\sigma(t)$ ، ضربدر ستانده، ضربدر $[1-\mu(t)]$.

$$E_{Ind}(t) = \sigma(t)[1 - \mu(t)]A(t)K(t)^\gamma L(t)^{1-\gamma} \quad (10)$$

تخمین شدت کربن به صورت زیر بوده که در آن g_σ رشد شدت کربن است.

$$\sigma(t) = \sigma(t - 1)[1 + g_\sigma(t)]$$

معادله (۱۱) محدودیت در کل منابع سوخت کربن است که توسط CCum ارائه شده است. به عبارتی این معادله نشان می دهد که کل منابع سوخت کربن (CCum) بزرگ تر و مساوی مجموع انتشار CO₂ صنعتی است.

$$CC_{um} \geq \sum_{t=1}^{Tmax} E_{Ind}(t) \quad (11)$$

ج) بخش های ژئوفیزیکی

مدل RICE-2013 شامل چندین رابطه ژئوفیزیکی است که اقتصاد را با نیروهای مختلف مؤثر بر تغییرات آب و هوایی مرتبط می کند. این روابط شامل چرخه کربن، معادله نیروی تابشی، معادلات تغییر آب و هوا و رابطه خسارت آب و هوا است. معادله های (۱۲) تا (۱۸) بلوک اقتصادی و انتشار گازهای گلخانه ای را به چرخه کربن، نیروی تابشی و تغییرات آب و هوایی مرتبط می کند. در مدل RICE-2013 تنها گازهای گلخانه ای تحت کنترل CO₂ صنعتی است. سایر گازهای گلخانه ای به عنوان روندهای برونزا در نیروی تابشی گنجانده شده اند. معادله (۱۲) کل انتشار CO₂ ناشی از انتشارات صنعتی و تغییر کاربری زمین نشان می دهد.

$$E = E_{Ind}(t) + E_{Land}(t) \quad (12)$$

چرخه کربن بر اساس یک مدل سه مخزنی می باشد؛ که بر اساس مدل‌های چرخه کربن موجود و داده‌های تاریخی کالیبره شده است. متغیرهای $MAT(t)$ ، $MUP(t)$ و $MLO(t)$ به ترتیب کربن موجود در جو، کربن موجود در مخزن کم عمق اقیانوس‌ها و کربن موجود در اعماق اقیانوس‌ها را نشان می‌دهند. معادلات (۱۳) تا (۱۵) معادلات چرخه کربن را نشان می‌دهند (نوردهاوس، ۲۰۱۳). بر طبق این معادلات کربن در هر دو جهت بین مخازن مجاور جریان دارد. البته جریان بین اعماق اقیانوس‌ها و دیگر مخازن بسیار کند بوده و اعماق اقیانوس‌ها در درازمدت یک مخزن بزرگ برای نگهداری کربن ایجاد می‌کنند. در این معادلات پارامترهای ϕ_{ij} پارامترهای جریان بین مخازن را نشان می‌دهد.

$$M_{AT}(t) = E(t) + \phi_{11}M_{AT}(t-1) + \phi_{21}M_{UP}(t-1) \quad (13)$$

$$M_{UP}(t) = \phi_{12}M_{AT}(t-1) + \phi_{22}M_{UP}(t-1) + \phi_{32}M_{LO}(t-1) \quad (14)$$

$$M_{LO}(t) = \phi_{23}M_{UP}(t-1) + \phi_{33}M_{LO}(t-1) \quad (15)$$

معادلات آب و هوا، شامل یک معادله نیروی تابشی و دو معادله برای سیستم آب و هوا است. معادله نیروی تابشی تأثیر انباشت گازهای گلخانه‌ای را بر تعادل تابشی کره زمین محاسبه می‌کند. در این معادله تجمع گازهای گلخانه‌ای از طریق افزایش نیروی تابشی منجر به گرم شدن سطح زمین می‌شود. معادلات آب و هوا میانگین دمای سطح کره زمین و میانگین دمای اعماق اقیانوس‌ها را برای هر مرحله زمانی محاسبه می‌کند. در مجموع معادله (۱۶) رابطه بین انباشت گازهای گلخانه‌ای و افزایش نیروی تابشی از اندازه‌گیری‌های تجربی و مدل‌های آب و هوایی را نشان می‌دهد.

$$F(t) = \eta \left\{ \log_2 \left[\frac{M_{AT}(t)}{M_{AT}(1750)} \right] \right\} + F_{EX}(t) \quad (16)$$

در این معادله $F(t)$ تغییر در مجموع فشارهای تابشی گازهای گلخانه‌ای از جمله CO_2 ، از سال ۱۷۵۰ در اثر فعالیت‌های انسانی است. اولین عبارت فشارهای ناشی از CO_2 و $F_{EX}(t)$ هم نیروهای

ناشی از گازهای گلخانه‌ای برونزا است. نیروی تابشی ناشی از گازهای گلخانه‌ای ابتدا لایه اتمسفر را گرم کرده و سپس بخش کم عمق اقیانوس را گرم می‌کند؛ سپس به تدریج اعماق اقیانوس را گرم می‌شود.

$$T_{AT}(t) = T_{AT}(t-1) + \xi_1 \{F(t) - \xi_2 T_{AT}(t-1) - \xi_3 [T_{AT}(t-1) - T_{LO}(t-1)]\} \quad (17)$$

$$T_{LO}(t) = T_{LO}(t-1) + \xi_4 \{T_{AT}(t-1) - T_{LO}(t-1)\} \quad (18)$$

$$\leq \Delta T_{AT} < 2 \text{ و } 1.5 < 2.5 \leq \Delta T_{LO}.1$$

در این معادلات $T_{AT}(t)$ و $T_{LO}(t)$ به ترتیب میانگین دمای سطح و دمای اعماق اقیانوس‌ها را نشان می‌دهند که طبق معاهده پاریس سقف افزایش آن تا ۲ درجه سانتی‌گراد در نظر گرفته می‌شود.

۲-۴- تغییرات مدل

در این پژوهش معادلات (۶) و (۹) مدل RICE درونزا می‌شوند. به عبارتی معادلات تولید کلی اقتصاد و تولید دانش بر اساس رومر (۲۰۱۹) به صورت معادله (۲۰) و (۲۱) تغییر می‌یابند.

$$Y(t) = [1 - \Lambda(t)][(1 - a_K)K(t)]^\alpha [A(t)(1 - a_L)L(t)]^{1-\alpha} / [1 + \Omega(t)] \quad 0 \leq \alpha < 1 \quad (20)$$

$$\dot{A}(t) = [1 - \Lambda(t)]B[(a_K K(t))^\beta [a_L L(t)]^\gamma A(t)^\theta] / [1 + \Omega(t)] \quad B > 0 \geq 0 \quad \gamma \geq 0 \quad (21)$$

تبدیل یافته معادله (۹) مدل RICE بر اساس مدل رشد درونزا به صورت معادله (۲۲) می‌باشد.

$$K' = s(1 - a_K)^\alpha (1 - a_L)^{1-\alpha} K(t)^\alpha A(t)^{1-\alpha} L(t)^{1-\alpha} \quad (22)$$

۳-۴- نرخ مالیات

مدل RICE روشی برای برآورد مالیات بهینه انتشار کربن با محاسبه هزینه اجتماعی کربن (SCC1) را ارائه می‌دهد. SCC منعکس‌کننده ارزش تنزیل شده فعلی خسارات مورد انتظار ناشی از انتشار یک تن دی‌اکسید اضافی در جو است. با تعیین مالیات کربن برابر با SCC، هزینه انتشار یک تن

دی‌اکسید اضافی برابر با خسارات مورد انتظار از یک‌تن انتشار است. ۱. در مدل RICE، SCC با استفاده از یک تابع آسیب محاسبه می‌شود که افزایش دما ناشی از سطح معینی از غلظت کربن اتمسفر را به خسارات اقتصادی مرتبط می‌کند. تابع آسیب تاثیرات بازار، مانند کاهش بهره‌وری کشاورزی و افزایش تقاضای انرژی برای خنک کردن و همچنین تاثیرات غیر بازاری، مانند از دست دادن تنوع زیستی و تاثیرات سلامت انسان را هم شامل می‌شود. سپس SCC به‌عنوان ارزش تنزیل شده فعلی خسارات مورد انتظار ناشی از انتشار یک‌تن دی‌اکسید اضافی، با استفاده از نرخ تنزیلی که منعکس‌کننده ترجیح زمانی جامعه برای مصرف است، محاسبه می‌شود.

در نتیجه مالیات بهینه انتشار کربن برابر با SCC، با استفاده از معادله (۲۳) تعیین می‌شود، به طوری که هزینه انتشار یک‌تن دی‌اکسید کربن اضافی برابر با خسارات مورد انتظار از یک‌تن انتشار باشد. این یک انگیزه اقتصادی برای انتشاردهندگان گازهای گلخانه‌ای فراهم می‌کند تا انتشار خود را کاهش دهند و توسعه و پذیرش فناوری‌های کم‌کربن را تشویق می‌کند.

$$T = \Omega(t) = \Psi_1 T_{AT}(t) + \Psi_1 [T_{AT}(t)]^2 \quad (23)$$

لازم به ذکر است که در این معادله مالیات بهینه (T)، آسیب ناشی از انتشار گازهای گلخانه‌ای Ω ، دمای اتمسفر T_{AT} ، ضریب دمای اتمسفر است.

۵. حل مدل

۵-۱- داده‌ها و پارامترها

داده‌های این پژوهش به صورت داده‌های کتابخانه‌ای و از پایگاه‌های اطلاعات آماری و گزارش‌های مرکز آمار ایران، بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول، هیئت بین‌دولتی تغییرات اقلیمی و کنوانسیون سازمان ملل متحد درباره تغییرات اقلیمی استخراج گردیده است. در این مطالعه با

۱. این به‌عنوان «مالیات پیگویی» شناخته می‌شود. اقتصاددانی به نام آرتور پیگو استدلال نمود مالیات می‌تواند برای اصلاح شکست بازار ناشی از اثرات

خارجی منفی استفاده شود.

استفاده از روش کالیبراسیون پارامترهای مدل تعیین می‌شوند. تعدادی از پارامترهای مدل نیز همان‌طور که در جدول (۲) نشان داده شده برآورد شده است.

برای به دست آوردن پارامترهای جدول (۲)، با توجه به معادله‌های تولید کلی اقتصاد و تولید دانش یعنی معادلات ۲۰ و ۲۱ از آمارهای تولید خالص داخلی، سرمایه، نیروی کار، جمعیت، دانش، تولید دانش در ۲۸ سال (۱۹۹۵-۲۰۲۲) استفاده شده و پارامترهای مدل با روش اقتصادسنجی و با استفاده از نرم‌افزار (Eviews) برآورد گردید. سایر مقادیر مورد استفاده نیز در جدول (۳) ارائه شده است.

جدول (۲): ضرایب حاصل از برآورد

ردیف	متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره t	احتمال
۱	α	۰/۲۷۷۳۹۴	۰/۰۵۱۱۳۵	۵/۴۲۴۶۹۷	۰/۰۰۰
۲	β	۲/۳۳۶۴۰۷	۰/۲۵۰۵۸۲	۹/۳۲۳۹۱۶	۰/۰۰۰
۳	γ	۳/۰۷۶۹۹۳	۰/۴۱۸۱۱۱۷	۷/۳۵۹۲۷۹	۰/۰۰۰
۴	θ	۰/۴۸۵۸۲	۰/۰۵۰۰۶۸	۹/۷۰۳۳۰۱	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول (۳): مقادیر پارامترهای مورد استفاده بر اساس نوردهاوس ۲۰۱۳

مقدار کالیبره شده	نماد پارامتر	نام پارامتر
۰/۰۱۵	ρ	نرخ رجحان زمانی
۰/۰۰۰	ψ_1	ضریب آسیب بر دما
۰/۰۰۲۱۳۶	ψ_1	ضریب آسیب بر مجذور دما
۲	-	توان تابع خسارت
۳۴۴	ptech	قیمت فناوری پشتیبان (۲۰۰۵ ۱۰۰۰ دلار آمریکا به ازای هر tCO ₂)
۲/۸	θ_2	توان تابع هزینه کنترل
۸/۸	\emptyset	ضریب تنظیم (تعدیل) چرخه کربن
۶۰۰۰۰	CCum	حداکثر منابع کربن (GtC)
۰/۶۴۰۰	μ	توان برای خسارت‌های فاجعه‌بار
-۰/۰۱	-	رشد روند سیگما (در سال)
۹۱/۲۰	\emptyset_{11}	اتم‌سفر به جو
۳/۸۳۲۹	\emptyset_{21}	بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق تا جو
۸/۸	\emptyset_{12}	جو تا بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق
۹۵/۹۱۷۱	\emptyset_{22}	بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق تا بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق
۰/۰۳۳۸	\emptyset_{32}	اقیانوس‌های عمیق تا بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق
۰/۲۵	\emptyset_{23}	بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق تا اقیانوس‌های عمیق
۹۹/۹۶۶۳	\emptyset_{33}	اقیانوس‌های عمیق تا اقیانوس‌های عمیق
۵۸۸	-	تعادل. غلظت CO ₂ در اتمسفر (GTC)
۱۳۵۰	-	تعادل. غلظت CO ₂ در بیوسفر/اقیانوس‌های کم عمق (GTC)
۱۰۰۰۰	-	تعادل. غلظت CO ₂ در اعماق اقیانوس‌ها (GTC)
۰/۲۵۰	$F_{EX} (t)$	۲۰۱۰ نیروی سایر گازهای گلخانه‌ای
۰/۷	$F_{EX} (t)$	۲۱۰۰ نیروی سایر گازهای گلخانه‌ای
۰/۸	T_{AT}	دمای اولیه اتمسفر، ۲۰۱۰ (درجه سانتی‌گراد بالای ۱۹۰۰)
۰/۰۰۶۸	T_{LO}	دمای اولیه اعماق اقیانوس‌ها (درجه سانتی‌گراد بالای ۱۹۰۰)

تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با لحاظ رشد درونزا ... □ ۲۱

مقدار کالیبره شده	نماد پارامتر	نام پارامتر
۳/۲	$\Delta T_{AT}(t) = \Delta F(t) / \xi_2$	افزایش دمای تعادل برای دو برابر شدن CO2
۳/۸	-	FCO22x CO2 نیروی تابشی برای دو برابر شدن
۰/۰۹۸۰	ξ_2	پارامتر سرعت تنظیم برای دمای اتمسفر
۰/۰۸۸۰	ξ_1	ضریب اتلاف گرما از جو به اقیانوس‌ها
۰/۰۲۵۰	ξ_3	ضریب افزایش گرما در اعماق اقیانوس‌ها
۹۰	-	انتشارات سوخت کربن تجمعی، ۲۰۰۸ (GtC)

منبع: نوردهاوس ۲۰۱۳

۲-۵- روش تحلیل سناریوها

در این مطالعه از ۶ سناریو نوردهاوس (۲۰۱۳) به شرح زیر استفاده شده است: خط مبنا (وضعیت فعلی): سیاست‌های موجود آب و هوایی در سال ۲۰۱۰ به‌طور نامحدود ادامه می‌یابد.

بهینه: در این سناریو سیاست‌های تغییر اقلیم، رفاه اقتصادی را با مشارکت کامل همه کشورها از سال ۲۰۱۵ و بدون محدودیت‌های اقلیمی با برابر گرفتن ارزش فعلی هزینه‌های کاهش انتشار و ارزش فعلی منافع ناشی از کاهش آسیب‌های اقلیمی به حداکثر می‌رساند.

محدودیت دما: سیاست‌های بهینه‌ای اتخاذ می‌شوند که دمای جهانی از ۲ درجه سانتی‌گراد بالاتر از دمای سال ۱۹۰۰ تجاوز نکند.

استرن تنزیل شده: در این سناریو نرخ‌های تنزیل بسیار پایین برای سیاست تغییر آب‌وهوا استفاده می‌شود. این سناریو با استفاده از نرخ تنزیل زمانی ۰/۱ درصد در سال و کشش مصرف ۱ اجرا خواهد شد.

استرن کالیبره شده: از آنجا که سناریوی استرن نرخ‌های بهره واقعی را پایین در نظر می‌گیرد، می‌بایست پارامترهای تابع ترجیحی را برای مطابقت با نرخ‌های بهره واقعی کالیبره نمود. در این

سناریو نرخ تنزیل زمانی را در ۰/۱ درصد در سال نگه داشته ولی کشش مصرف را به ۲.۱ افزایش می‌دهد.

توافق کپنهاگ: در این سناریو، کشورهای با درآمد بالا کاهش با سرعت زیاد انتشار گازهای گلخانه‌ای را طی چهار دهه آینده اجرا می‌کنند. کشورهای در حال توسعه نیز به تدریج آن را دنبال کنند. این سناریو از طریق سیستم محدودیت‌های انتشار ملی با تجارت کامل آلاینده‌ها در داخل و بین کشورها انجام می‌شود.

۶. نتایج تحلیل و مقایسه در مدل رشد درون‌زا و برون‌زا

۶-۱-۱ نتایج^۱

به‌طور ضمنی فرض شده که در همه‌ی این سناریوها نرخ بهینه‌ی کنترل انتشار اعمال گردد. جدول (۱) پیوست و شکل‌های (۱-الف) تا (۱-ج) وضعیت تولید خالص، مصرف سرانه و نرخ بازده سرمایه را در سناریوهای مختلف در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران را نشان می‌دهد.

^۱ . در این بخش صرفاً نتایج در غالب شکل ارائه شده و در بخش ۷ (بحث) نتایج به صورت یکجا بررسی می‌شوند.

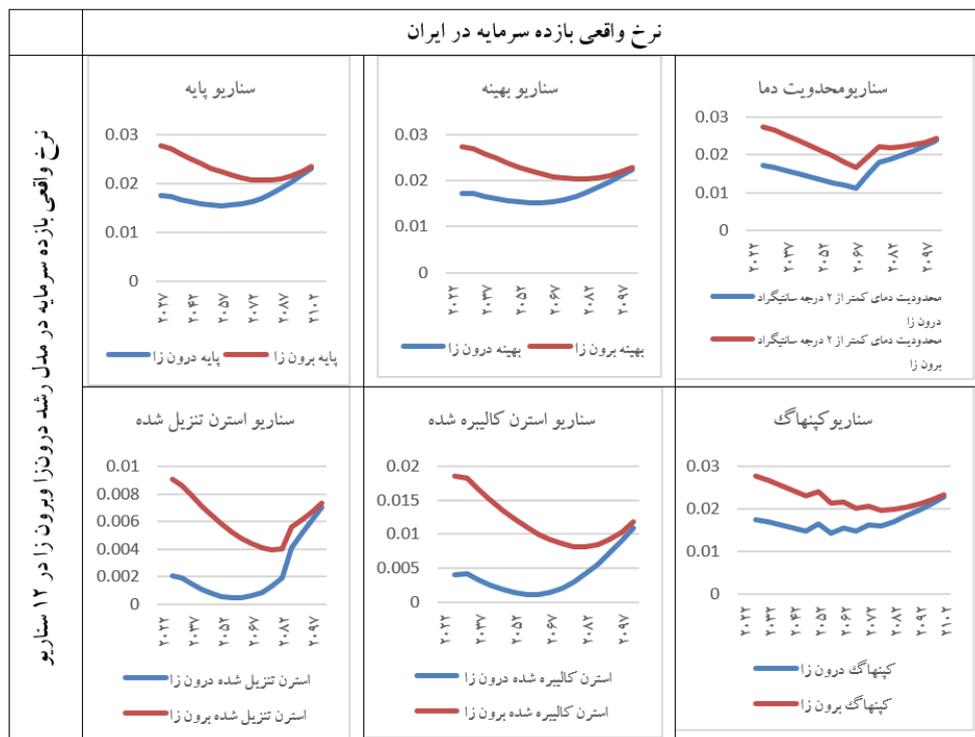
شکل (۱-الف) میزان تولید محصول ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع: یافته‌های تحقیق)

شکل (۱-الف) میزان تولید محصول را در سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.

شکل (۱-ب) مصرف سرانه ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع یافته‌های تحقیق)

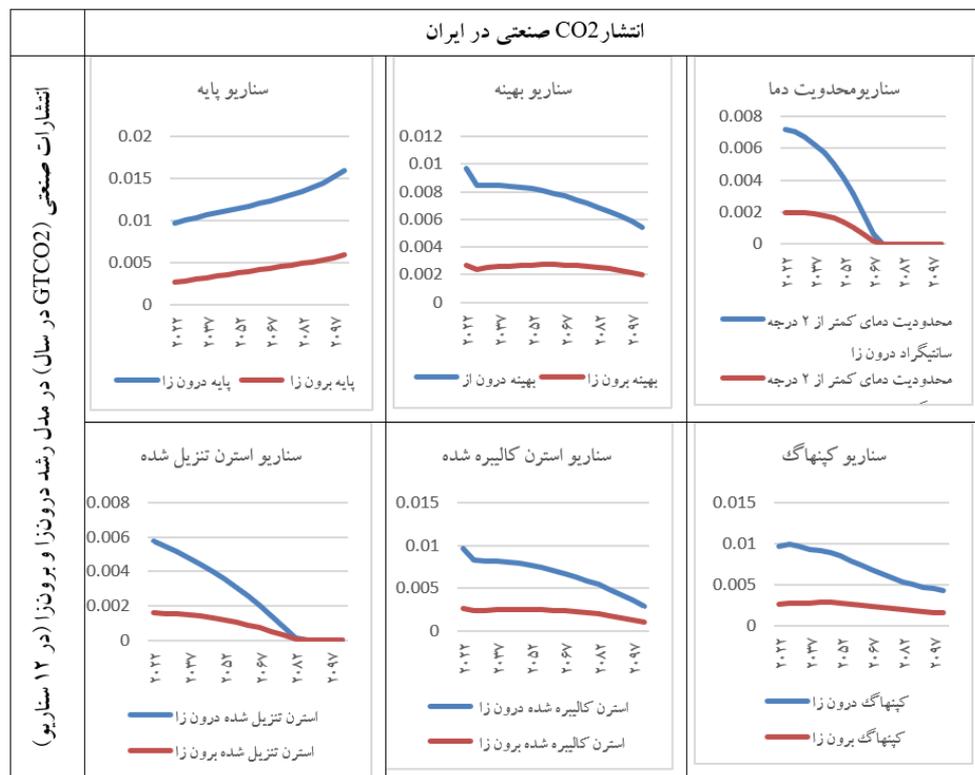
شکل (۱-ب) مصرف سرانه را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زا ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.

شکل (۱-ج) نرخ بهره واقعی ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع یافته های تحقیق)

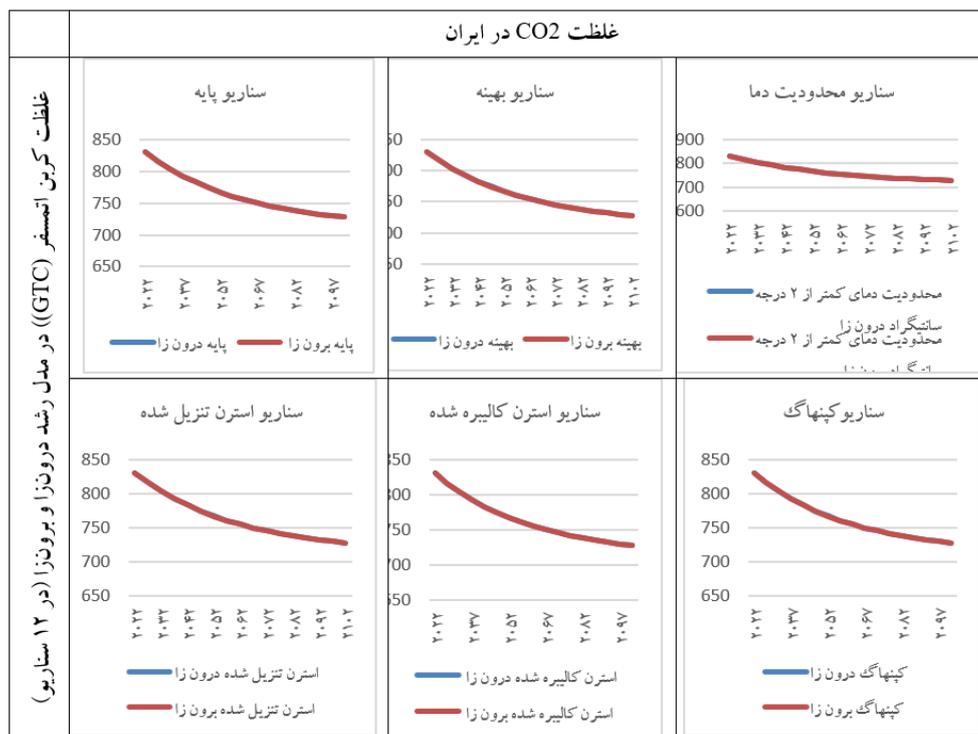
شکل (۱-ج) نرخ بهره واقعی را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.

جدول (۲) پیوست و شکل‌های ((۲-الف) تا (۲-ج)) متغیرهای اصلی محیط زیستی شامل انتشار CO₂ صنعتی، غلظت CO₂ اتمسفر، و افزایش متوسط دمای ایران را در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران نشان می‌دهد.

شکل (۲-الف) - انتشار پیش‌بینی شده CO2 ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع یافته‌های تحقیق)

شکل (۲-الف) انتشار پیش‌بینی شده CO2 را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است. لازم به ذکر است که سایر گازهای گلخانه‌ای در پیش‌بینی‌ها برون‌زا در نظر گرفته می‌شوند.

شکل (۲-ب)- غلظت‌های اتمسفری CO2 ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع یافته‌های تحقیقی)

شکل (۲-ب) غلظت‌های اتمسفری CO2 را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است. قابل ذکر است که غلظت‌ها شامل انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از تغییرات کاربری زمین نیز می‌باشد.

شکل (۲-ج) - افزایش دمای ایران (درجه سانتی‌گراد از سال ۱۹۰۰) طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (یافته‌های تحقیق)

شکل (۲-ج) - افزایش دمای ایران (نسبت به سال ۱۹۰۰) را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.

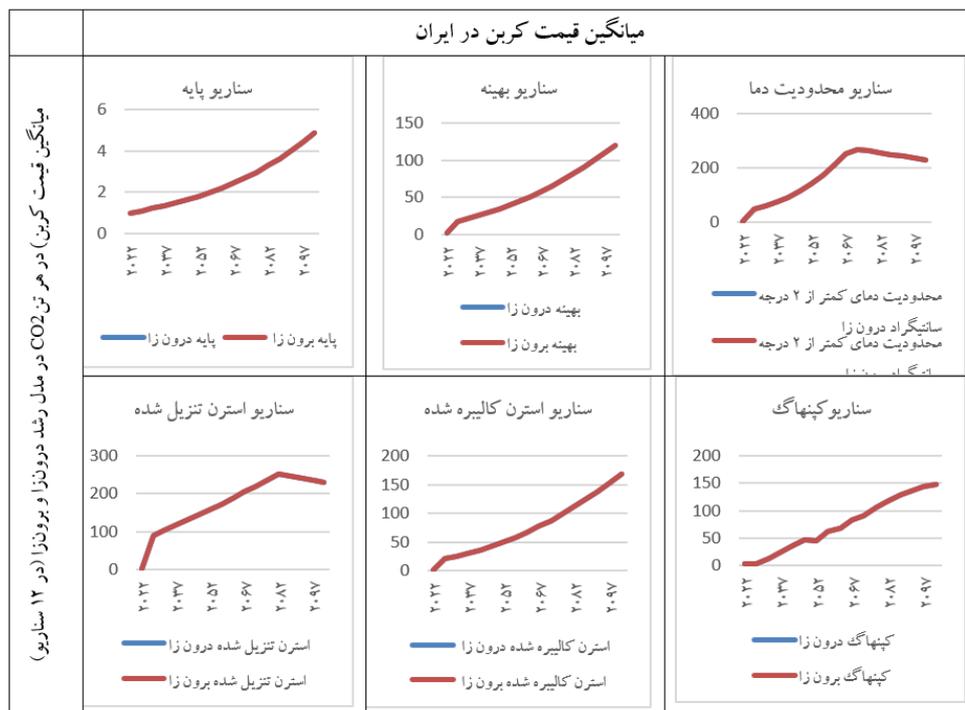
همانطور که گفته شد مدل RICE روشی برای برآورد مالیات بهینه انتشار کربن با محاسبه هزینه اجتماعی کربن (SCC) را ارائه می‌دهد. SCC منعکس‌کننده ارزش تنزیل شده فعلی خسارات مورد انتظار ناشی از انتشار یک تن دی‌اکسید اضافی در جو است. با تعیین مالیات کربن برابر با SCC، هزینه انتشار یک تن دی‌اکسید اضافی برابر با خسارات مورد انتظار از یک تن انتشار است. در نتیجه مالیات بهینه انتشار کربن برابر با SCC تعیین می‌شود.

شکل ۳- هزینه اجتماعی کربن ایران طی دوره ۲۰۲۱-۲۰۲۲ (منبع: یافته‌های تحقیق)

جدول (۳) پیوست و شکل (۳) هزینه اجتماعی کربن که معیار اندازه‌گیری نرخ مالیات بر انتشار CO₂ است را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 نشان می‌دهد.

جدول پیوست (۴) و شکل‌های ((۴-الف) و ((۴-ب)) نرخ کنترل انتشار و قیمت کربن را در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران را نشان می‌دهد.

شکل (۴-الف) - میانگین قیمت کربن ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع: یافته‌های تحقیق)

شکل (۴-الف) میانگین قیمت کربن را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.

شکل (۴-ب) - نرخ کنترل انتشار ایران طی دوره ۲۰۲۲-۲۱۰۲ (منبع: یافته‌های تحقیق)

شکل (۴-ب) نرخ کنترل انتشار را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.

۲-۶- تحلیل و مقایسه

در این قسمت به مقایسه و تحلیل نسبت مالیات به تولید خالص داخلی و انتشار CO₂ و همچنین مقایسه تغییرات مالیات بر انتشار کربن، انتشار CO₂، غلظت CO₂، قیمت کربن در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران پرداخته می‌شود.

جدول (۴) - نسبت مالیات به تولید خالص و نسبت مالیات به انتشار CO2 ایران

سازو		سال	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲	
			مدل/متغیر									
نسبت مالیات به تولید خالص داخلی (تولیدون)	درونزا	پایه	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۵	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷
		بهینه	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۵	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸
		حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۵۰	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۴	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۵	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹
		کپنهاگ	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸
	برونزا	پایه	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۵	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷
		بهینه	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۵	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸
		حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۵۰	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۴	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۵	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸	۰/۰۰۴۹
		کپنهاگ	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۴۳	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۴۸
نسبت مالیات به CO2 (تولیدون به GT)	درونزا	پایه	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۴	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۲
		بهینه	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۲	۰/۰۰۱۵	۰/۰۰۲۹	۰/۰۰۲۹	۰/۰۰۹۲
		حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۶	۰/۰۰۳۸	-	-	-	-	۰/۰۰۳۵
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۱۲	۰/۰۰۱۸	۰/۰۰۳۰	۰/۰۰۶۲	۱/۰۴۷	-	-	-
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۱	۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۱۹	۰/۰۰۵۴	۰/۰۰۵۴	-
		کپنهاگ	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۱۹	۰/۰۰۳۵	۰/۰۰۳۵	۰/۰۰۶۵
	برونزا	پایه	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۴	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۲
		بهینه	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۲	۰/۰۰۱۵	۰/۰۰۲۹	۰/۰۰۲۹	۰/۰۰۹۲
		حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۸	۰/۰۰۳۸	-	-	-	-	۰/۰۰۳۵
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۱۲	۰/۰۰۱۸	۰/۰۰۳۰	۰/۰۰۶۲	۱/۰۴۷	-	-	-
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۱	۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۱۹	۰/۰۰۵۴	۰/۰۰۵۴	-
		کپنهاگ	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۰	۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۱۹	۰/۰۰۳۵	۰/۰۰۳۵	۰/۰۰۶۵

تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با لحاظ رشد درونزا ... □ ۳۳

		کپنهاگ	۰/۰۰۳	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۸	۰/۰۱۰	۰/۰۱۴	۰/۰۱۹	۰/۰۳۵	۰/۰۶۵
--	--	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول (۴) نسبت مالیات به تولید خالص و نسبت مالیات به انتشار CO2 در طول سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۲۲ در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 را نشان می‌دهد.

جدول (۵) - تغییرات متغیرهای اقتصادی وآب و هوایی ایران

		(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)	
		تغییرات مالیات (تریلیون)	تغییرات CO2 (GT)	تغییرات غلظت (ppm)	تغییرات نرخ کنترل انتشار (%)	تغییرات دما (سانتی‌گراد)	تغییرات میانگین قیمت (دلار)	
سناریو / مدل / متغیر								
تغییرات متغیرهای اقتصادی وآب و هوایی از ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲	درونزا	پایه	۰/۰۰۰۲	۰/۰۱۰	-۱۰۸/۷	۰/۱۲	۰/۱۳	۶/۲
		بهینه	۰/۰۰۰۲	-۰/۰۰۷	-۱۰۸/۸	۰/۸۵	۰/۱۳	۱۶۵/۶
		حد > T 2C ⁰	۰/۰۰۰۲	-۰/۰۰۶	-۱۰۸/۹	۰/۶۸	۰/۱۲	۱۹۵/۳
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۰۲	-۰/۰۰۶	-۱۰۸/۹	۰/۵۷	۰/۱۲	۲۰۶/۳
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۰۲	-۰/۰۰۱	-۱۰۸/۹	۰/۹۶	۰/۱۳	۲۰۶/۳
		کپنهاگ	۰/۰۰۰۲	-۰/۰۰۶	-۱۰۸/۸	۰/۸۰	۰/۱۳	۱۴۸/۲
	برونزا	پایه	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۵	-۱۰۸/۹	۰/۱۲	۰/۱۲	۶/۲
		بهینه	۰/۰۰۰۰۸	-۰/۰۰۲	-۱۰۸/۹	۰/۸۵	۰/۱۲	۱۶۵/۶
		حد > T 2C ⁰	۰/۰۰۰۰۸	-۰/۰۰۲	-۱۰۸/۹	۰/۶۸	۰/۱۲	۱۹۵/۳
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۰۰۸	-۰/۰۰۲	-۱۰۸/۹	۰/۵۷	۰/۱۲	۲۰۶/۳
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۰۰۸	-۰/۰۰۳	-۱۰۸/۹	۰/۹۶	۰/۱۲	۲۰۶/۳
		کپنهاگ	۰/۰۰۰۰۸	-۰/۰۰۱	-۱۰۸/۹	۰/۸۰	۰/۱۲	۱۴۸/۲

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول (۵) تغییرات متغیرهای اقتصادی و آب و هوایی را در طول سال‌های ۲۰۲۲-۲۱۰۲ در مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 را نشان می‌دهد.

تفاوت خروجی‌های مدل رشد درون‌زا و برون‌زا در نتایج بدست آمده از چند جنبه قابل توضیح است. اول اینکه در مدل‌های رشد درون‌زا، تغییرات در سیاست‌های مالیاتی (مثل افزایش مالیات بر انتشار کربن) می‌تواند به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر رشد اقتصادی و همچنین بر انتشار کربن تأثیر بگذارد. در این مدل‌ها، مالیات می‌تواند انگیزه‌های سرمایه‌گذاری و نوآوری را تغییر دهد و به کاهش انتشار کربن منجر شود. در حالی که در مدل‌های رشد برون‌زا، تأثیرات مالیات بر رشد اقتصادی و کاهش انتشار کربن ممکن است به‌طور مستقیم و غیرمستقیم کم‌تر محسوس باشد، چراکه موتور محرک اصلی رشد اقتصادی در این مدل‌ها به‌عنوان یک برون‌زا در نظر گرفته می‌شود و تغییرات درون‌زا مدل به‌درستی در نظر گرفته نمی‌شود.

دومین دلیل تفاوت به تعاملات پیچیده بین رشد اقتصادی و انتشار کربن در دو دسته مدل بر می‌گردد. در مدل‌های رشد درون‌زا، تأثیرات سیاست‌ها بر رشد اقتصادی می‌تواند منجر به تغییرات پیچیده در میزان انتشار کربن و غلظت کربن اتمسفر شود. این تعاملات پیچیده می‌تواند به نوسانات بیشتری در نتایج مدل منجر شود، به‌ویژه زمانی که سیاست‌های مالیاتی بر نوآوری‌ها و تغییرات فناوری تأثیر می‌گذارند. در حالی که در مدل‌های برون‌زا، این تعاملات پیچیده ممکن است به‌طور کامل مدل‌سازی نشود و به همین دلیل نوسانات ممکن است کمتر محسوس باشد.

سومین دلیل نیز به تغییرات در پیشرفت‌های فناوری و نوآوری بر می‌گردد. زیرا مدل‌های رشد درون‌زا قادر به در نظر گرفتن تأثیرات پیشرفت‌های فناوری و نوآوری‌ها هستند که می‌تواند بر رشد اقتصادی و انتشار کربن تأثیر بگذارد. تغییرات در این زمینه‌ها می‌تواند منجر به نوسانات در نتایج مدل شود. ولی در مدل‌های برون‌زا، این تأثیرات ممکن است به‌طور کامل لحاظ نشود، بنابراین نوسانات کمتری مشاهده می‌شود.

۷. بحث

در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران روند تولید کالا و خدمات در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش است. همچنین در مدل رشد درونزا، تولید در سطح بالاتری از مدل رشد برونزا قرار دارد. در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران روند مصرف سرانه در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش است. همچنین در مدل رشد درونزا مصرف سرانه در سطح بالاتری از مدل رشد برونزا قرار دارد. این نتایج نشان می‌دهد که با درونزا نمودن تکنولوژی در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در ایران مؤثر بوده و مقدار متغیرهای اقتصادی تولید خالص داخلی و مصرف سرانه افزایش یافته است. همچنین در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران روند نرخ بهره واقعی در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران روند انتشار CO₂ صنعتی در همه‌ی سناریوها به‌جز سناریوی پایه در حال کاهش است. همچنین در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران در سناریوی استرن تنزیل شده و استرن کالیبره شده مدل RICE-2013 در حال کاهش است و در ۲۱۲۲ به صفر می‌رسد. همچنین در مدل رشد درونزا انتشار CO₂ صنعتی در سطح بالاتری قرار دارد. از طرفی در هر دو مدل رشد برونزا و درونزای ایران در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 روند غلظت‌های جوی CO₂ در حال کاهش است. در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران روند افزایش دما در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش بوده و میزان این افزایش دما در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران کمتر از ۲ درجه سانتی‌گراد می‌باشد. این نتایج نشان‌دهنده مؤثر بودن سیاست‌های اعمال‌شده در کاهش انتشار CO₂ صنعتی و غلظت CO₂ اتمسفر می‌باشد. همچنین افزایش دما نیز از معاهده پاریس فراتر نرفته است. همچنین در مدل رشد درونزا، در همه سناریوها مالیات بهینه کربن در سطح بالاتری قرار دارد. البته هم‌زمان متغیرهای اقتصادی تولید و مصرف افزایش و مقدار انتشار CO₂ و غلظت CO₂ نیز کاهش می‌یابد.

برای جبران آسیب‌های ناشی از انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌بایست در سناریو بهینه مدل رشد درونزای ایران در سال ۲۰۲۲ به اندازه ۳۰ میلیون دلار و در سال ۲۱۲۲ به اندازه ۲۰۰ میلیون دلار

مالیات اخذ گردد و در سناریوی بهینه در مدل رشد برون‌زا می‌بایست ۱۰ میلیون دلار و در سال ۲۱۲۲ به اندازه ۱۰۰ میلیون دلار مالیات اخذ گردد. تا انتشار CO₂ و غلظت اتمسفر کاهش یابد و دما خیلی افزایش نیابد.

در هر دو مدل درون‌زا و برون‌زای ایران روند میانگین قیمت کربن در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به‌جز در سناریوهای محدودیت دمای ۲ درجه سانتی‌گراد و استرن تنزیل شده در حال افزایش است.

شاید مهم‌ترین خروجی‌های مدل‌های اقتصادی یکپارچه تغییرات آب‌وهوا، «قیمت کربن» در کوتاه‌مدت باشد. این مفهومی است که قیمت بازار انتشار گازهای گلخانه‌ای را اندازه‌گیری می‌کند. در یک محیط بازار، مانند رژیم سقف و تجارت، قیمت کربن، قیمت تجارت مجوز انتشار کربن است. در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زا در ایران روند نرخ کنترل انتشار در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش است. همچنین در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران قیمت بهینه کربن در سال ۲۰۳۲، ۲۱ دلار به ازای هر تن CO₂ تخمین زده می‌شود که به ۱۶۱ دلار در هر تن در سال ۲۱۲۲ افزایش می‌یابد. نرخ کنترل انتشار در حالت بهینه از ۰.۰۴ شروع می‌شود، در سال ۲۱۲۲ به حدود ۰.۸۹ درصد می‌رسد.

در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران روند نسبت مالیات به تولید خالص داخلی در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲ در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش است. همچنین روند نسبت مالیات به انتشار CO₂ نیز در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زا در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲ در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش است.

در مدل رشد درون‌زا در سناریوی پایه در سال ۲۰۲۲ به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی ۳.۹ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. و در سال ۲۱۲۲ به ازای یک تریلیون تولید خالص داخلی ۴.۷ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. در مدل رشد درون‌زا در سناریوی بهینه در سال ۲۰۲۲ به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی ۳.۹ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. همچنین در سال ۲۱۲۲ به ازای یک تریلیون تولید خالص داخلی ۴.۸ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. در مدل رشد

درونزا در سناریوی بهینه سال ۲۰۲۲ به ازای یک GT CO₂ می‌بایست ۳ میلیارد دلار مالیات اخذ گردد و در سال ۲۱۲۲ به ازای یک GT CO₂ می‌بایست ۹۲ میلیارد دلار مالیات اخذ گردد.

در مدل رشد برونزا در سناریوی بهینه در سال ۲۰۲۲ به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی ۳.۹ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. همچنین در سال ۲۱۲۲ به ازای یک تریلیون تولید خالص داخلی ۴.۸ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. در مدل رشد برونزا در سناریوی بهینه سال ۲۰۲۲ به ازای یک GT CO₂ می‌بایست ۳ میلیارد دلار مالیات اخذ گردد و در سال ۲۱۲۲ به ازای یک GT CO₂ می‌بایست ۹۲ میلیارد دلار مالیات اخذ گردد.

در سناریو بهینه درونزا با تغییرات ۰.۲ میلیارد دلار مالیات کربن در فاصله سال‌های ۲۱۲۲ تا ۲۲۰۲ انتشار CO₂ صنعتی (7MT) کاهش می‌یابد. همچنین در همه سناریوهای مدل رشد درونزا و برونزای ایران (به جز سناریوی پایه درونزا) افزایش مالیات در فاصله سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲ باعث کاهش انتشار CO₂ صنعتی و غلظت کربن اتمسفر می‌گردد. در همه سناریوها تغییرات دما کمتر از دو درجه سانتی‌گراد افزایش یافته است. بنابراین این سیاست در ایران منطبق با معاهده پاریس و «تعهدات مشارکت ملی در نظر گرفته شده» ایران در موافقت نامه پاریس (۲۰۱۵) است.

۸. جمع‌بندی و پیشنهادها

مطالعه حاضر نتایج مدل IRAN-RICE را ارائه می‌کند. مدل RICE به ما اجازه می‌دهد تا اثرات اقتصادی و زیست‌محیطی سیاست‌های جایگزین را تجزیه و تحلیل کنیم.

همان‌طور که مشاهده می‌گردد به‌طور کلی با اجرای سناریوهای مختلف در هر دو مدل رشد درونزا و برونزا، مقدار تمامی متغیرهای اقتصادی مورد تحلیل در این مطالعه در هر ۶ سناریو در حال افزایش است و در مدل درونزا بیشتر از مقدار برونزا است. با اعمال تکنولوژی به‌صورت درونزا و برونزا تولید و مصرف سرانه افزایش یافته است. همچنین در هر دو مدل رشد درونزا و برونزا در همه سناریوها به جز سناریوی پایه انتشار CO₂ و غلظت CO₂ اتمسفر در حال کاهش است که نشان‌دهنده مؤثر بودن سیاست‌های اعمال شده است. مطالعه فعلی انتشار گازهای گلخانه‌ای

را پیش‌بینی می‌کند که باعث افزایش میانگین دمای جهانی در حالت بهینه درون‌زا از ۱.۲ درجه سانتی‌گراد در سال ۲۰۲۲ به ۱.۴ درجه سانتی‌گراد در سال ۲۱۲۲ می‌شود. در واقع تغییرات افزایش دما نیز در هر دو حالت درون‌زا و برون‌زا در همه‌ی سناریوها در حال افزایش است اما این تغییرات کمتر از ۲ درجه سانتی‌گراد می‌باشد. گزارش ارزیابی چهارم IPCC بهترین تخمین را از تغییر دما در قرن آینده (۲۰۹۰-۲۰۹۹ نسبت به ۱۹۸۰-۱۹۹۹) از ۱.۸ تا ۴.۰ درجه سانتی‌گراد ارائه می‌دهد.^۱

مالیات بهینه کربن نشان‌دهنده سطح محدودیت انتشار کربن است که باید اعمال شود تا کره زمین در مسیر اقتصادی بهینه قرار گیرد و در صورت عدم اعمال محدودیت، خساراتی به اقلیم آب و هوایی وارد شود. در این مطالعه هزینه اجتماعی کربن که همان نرخ مالیات بر انتشار CO₂ است، در طول سال‌های 2022-2122 در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران نشان داده می‌شود. مشاهده می‌گردد که هزینه اجتماعی کربن یا مالیات بهینه کربن در هر دو حالت درون‌زا و برون‌زا در همه‌ی سناریوها در حال افزایش است. همچنین در مدل رشد درون‌زا میزان مالیات بهینه کربن در سطح بالاتری قرار دارد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که برای جبران آسیب‌های ناشی از انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌بایست در سناریو بهینه مدل رشد درون‌زای ایران در سال ۲۰۲۲ به اندازه ۳۰ میلیون دلار و در سال ۲۱۲۲ به اندازه ۲۰۰ میلیون دلار مالیات اخذ گردد و در سناریوی بهینه در مدل رشد برون‌زا می‌بایست ۱۰ میلیون دلار و در سال ۲۱۲۲ به اندازه ۱۰۰ میلیون دلار مالیات اخذ گردد.

همان‌طور که بیان گردید، در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران روند نسبت مالیات به تولید خالص داخلی و روند نسبت مالیات به انتشار CO₂ در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲ در همه‌ی سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 در حال افزایش است. در مدل رشد درون‌زا در سناریوی پایه در سال 2022 به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی ۳.۹ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. و در سال ۲۱۲۲ به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی ۴.۷ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. در مدل رشد درون‌زا در سناریوی بهینه در سال ۲۰۲۲ به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی ۳.۹ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. همچنین در سال ۲۱۲۲ به ازای یک تریلیون دلار تولید خالص داخلی

۱ . IPCC چهارمین گزارش ارزیابی، علم [۲۰۰۷].

۴۸ میلیارد دلار مالیات اخذ می‌گردد. در مدل رشد درونزا در سناریوی بهینه سال ۲۰۲۲ به ازای GT CO₂ ۱ می‌بایست ۳ میلیارد دلار مالیات اخذ گردد و در سال ۲۱۲۲ به ازای GT CO₂ ۱ می‌بایست ۹۲ میلیارد دلار مالیات اخذ گردد.

در سناریو بهینه درونزا با تغییرات ۰.۲ میلیارد دلار مالیات کربن در فاصله سال‌های ۲۱۲۲ تا ۲۲۰۲ انتشار CO₂ صنعتی (7MT) کاهش می‌یابد. همچنین در همه سناریوهای مدل رشد درونزا و برونزای ایران (به جز سناریوی پایه درونزا) افزایش مالیات در فاصله سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۱۲۲ باعث کاهش انتشار CO₂ صنعتی و غلظت کربن اتمسفر می‌گردد. نتایج تغییر دما نشان می‌دهد که در همه سناریوها تغییرات دما کمتر از دو درجه سانتی‌گراد افزایش یافته است.

این مطالعه همچنین نشان می‌دهد که در همه سناریوها قیمت کربن افزایش یافته تا نشان دهد که مسیر قیمت‌های کربن به شدت در دهه‌های آینده افزایش یابد تا منعکس‌کننده خسارات فزاینده و نیاز به محدودیت‌های فزاینده سخت‌گیرانه باشد. به‌عنوان مثال، در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران قیمت بهینه کربن در سال ۲۰۳۲، ۲۱ دلار به ازای هر تن CO₂ تخمین زده می‌شود که به ۱۶۱ دلار در هر تن در سال ۲۱۲۲ افزایش می‌یابد. نرخ کنترل انتشار در حالت بهینه از ۰.۰۴ شروع می‌شود، در سال ۲۱۲۲ به حدود ۰.۸۹ درصد می‌رسد.

بر اساس نتایج مقاله در همه سناریوها، لازم است که ایران سیاست مالیات بر انتشار کربن را به صورت تدریجی و افزایشی اجرا کند تا تأثیرات آن بر تولید ناخالص داخلی و کاهش انتشار CO₂ به‌طور مؤثر و پایدار مدیریت شود. این امر به ویژه در سناریوهای غیر از سناریوی پایه مؤثر است و می‌تواند به کاهش انتشار CO₂ و کاهش غلظت کربن اتمسفر منجر شود.

References

- Amiri, H., Shahnazi, R., Dehghan Shabani, Z. (2011). Economics of the public sector (Vol.1), Tehran: Research Institute of Hoza and University and Samt(In Persian).
- Amini, A., Daryadel, A. (2018). Mechanisms for monitoring compliance with obligations and implementation in the Paris Agreement. *International Legal Journal* 1(6), 105-133(In Persian).
- Abbaszadeh Karamjovan, S., Abbaszadeh, N. (2019). Economic Evaluation of Carbon Tax Policy: An Application of Computable General Equilibrium Model, *Energy Planning and Policy Research Quarterly*, 6(18), 3-37(In Persian).
- Bilali, H., Khaledian, Q., Deliri, A. (2017). Determining the optimal rate of green tax on greenhouse gas emissions in dairy farms of Hamadan province, *Ekhtaz and Tehseh Agrazuri magazine*, 3(32), 227-236(In Persian).
- Eslamloueyan, K., Ostadzadeh, A. (2014). Green tax in the energy and final goods sectors in Iran: a game theory approach, *Iran Energy Economics Research Journal*, 5(17), 1-37(In Persian).
- Feichtinger, G., & Jorgensen, S. (1983). Differential Game Models in Management science. *European Journal of Operational Research* 14(1983), 137-155.
- Farrokhi, M. (2015). The role of environmental factors in health and social welfare (environmental welfare indices). National conference of healthy lifestyle, SID. <https://sid.ir/paper/849780/fa>(.In Persian).
- Farajzadeh, Z. (2018). Emissions Tax in Iran: Incorporating Pollution Disutility in a Welfare Analysis. Department of Agricultural Economics, College of Agriculture, Shiraz University, Shiraz, Iran. *Journal of Cleaner Production* 186 (2018), 618-631.
- Farajzadeh, Z., Ghorbanian, E & Tarazkar , M. H.(2023) .The impact of climate change on economic growth: Evidence from a panel of Asian countries . *Environmental Development* 47(2023)100898
- Hadian, A., Andergi Eslami, M. (2013). Evaluating the effect of green taxes on the employment of different economic sectors in Iran using the calculable general equilibrium model, *Energy Economic Studies Quarterly*,10(43), 47-85(In Persian).
- Hao, L., Umar, M., Khan, Z., & Ali, W. (2021). Green Growth and Low Carbon Emission in G7 Countries: How Critical the Network of Environmental Taxes,

- Renewable Energy and Human Capital is?. *Science of the Total Environment* 752 (2021),1-10.
- Iran Intended Nationally Determined Contribution (2015). <https://www4.unfccc.int/sites/submissions/INDC/Published%20Documents/Iran/1/INDC%20Iran%20Final%20Text.pdf>
- Jahangerd, A., Banoui, A., Bakhridi, S., Doshabi, H., Doshabinejad, Amir. (2018). Comparing the economic effects of applying carbon emission tax and energy price tax in Iran's economy: computable general equilibrium approach, *Iranian Energy Economics Research Journal*, 8(3), 61-92(In Persian).
- Nordhaus, W. D. (1992). An Optimal Transition Path for Controlling Greenhouse Gases. *Science*, 258(5086), 1315-1319.
- Nordhaus, W. D. (1993). Optimal Greenhouse-Gas Reductions and Tax Policy in the "DICE" Model. *The American Economic Review* 83(2), 313-317.
- Nordhaus, W. D. (1995). The Ghosts of Climates Past and the Specters of Climate Change Future. *Energy Policy* 23 (4/5), 269-282.
- Nordhaus, W. D., & Yang, Z. (1996). A Regional Dynamic General-Equilibrium Model of Alternative Climatechange Strategies. *The American Economic Review*, 741-765.
- Nordhaus, W. D. (2007). *The Challenge of Global Warming: Economic Models and Environmental Policy* (Vol. 4). New Haven, CT: Yale University.
- Nordhaus, W. D., & Sztorc, P. (2013). *DICE 2013R: Introduction and User's Manual*. Yale University and the National Bureau of Economic Research, USA.
- Negishi, T. (2017). Welfare Economics and Existence of an Equilibrium for a Competitive Economy. The Author Wishes to Express his Gratitude to Prof. K. J. Arrow and Mr. H. Uzawa, Both of Stanford University, for their Valuable Suggestions. This Work is Supported by the Office of Naval Research, U.S.A, 93-97.
- Nordhaus ,W, D. (2021). Are We Approaching an Economic Singularity? *American Economic Journal: Macroeconomics* 2021, 13(1), 299–332.
- Tang, M., Li, Z., Hu, F., Wu, B., & Zhang, R. (2021). Market Failure, Tradable Discharge Permit, and Pollution Reduction: Evidence from Industrial Firms in China. *Ecological Economics* 189 (2021), 1-14.

Yi, Y., Wei, Z., & Fu, Ch. (2020). An Optimal Combination of Emissions Tax and Green Innovation Subsidies for Polluting Oligopolies. School of Economics Management and Law, University of South, China, 1-18.

پیوست: مقادیر محاسبه‌شده از مدل

جدول (۱) - متغیرهای اصلی اقتصادی (تولید خالص داخلی، مصرف سرانه و نرخ بهره واقعی) ایران

سناریو / مدل / متغیر		سال	۲۰۲۲	۲۰۳۲	۲۰۴۲	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲		
				پایه	۰/۰۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۹	۰/۰۲۳	۰/۰۳۳	۰/۰۵۳
کل تولید خالص داخلی (تریلیون دلار آمریکا ۲۰۲۲)		درون‌زا	بهینه	۰/۰۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۹	۰/۰۲۳	۰/۰۳۳	۰/۰۵۱	
			حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۸	۰/۰۲۱	۰/۰۳۲	۰/۰۵۱	
			استرن توزیل شده	۰/۰۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۸	۰/۰۲۱	۰/۰۳۲	۰/۰۵۱	
			استرن کالیبره شده	۰/۰۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۹	۰/۰۲۲	۰/۰۳۲	۰/۰۵۱	
			کپنهاگ	۰/۰۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۱۲	۰/۰۱۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۹	۰/۰۲۲	۰/۰۳۳	۰/۰۵۲	
		برون‌زا	پایه	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۲۰	۰/۰۲۰
			بهینه	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹
			حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹
			استرن توزیل شده	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹
			استرن کالیبره شده	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹
کپنهاگ	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹			
مصرف سرانه در (هزار دلار در سال)		درون‌زا	پایه	۰/۰۶۱	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۴	۰/۰۶۴	۰/۰۶۵	۰/۰۷۱	۰/۰۸۲	
			بهینه	۰/۰۶۱	۰/۰۶۲	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۴	۰/۰۶۵	۰/۰۶۹	۰/۰۸۰	
			حد $2C^0 > T$	۰/۰۶۱	۰/۰۶۲	۰/۰۶۲	۰/۰۶۲	۰/۰۶۰	۰/۰۶۰	۰/۰۶۱	۰/۰۶۷	۰/۰۷۹	
			استرن توزیل شده	۰/۰۶۱	۰/۰۶۱	۰/۰۶۱	۰/۰۶۱	۰/۰۶۱	۰/۰۶۱	۰/۰۶۱	۰/۰۶۷	۰/۰۷۸	
			استرن کالیبره شده	۰/۰۶۱	۰/۰۶۲	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۴	۰/۰۶۹	۰/۰۷۹	
		برون‌زا	کپنهاگ	۰/۰۶۱	۰/۰۶۲	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۳	۰/۰۶۴	۰/۰۶۹	۰/۰۸۰	
			پایه	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۳	۰/۰۲۴	۰/۰۲۶	۰/۰۳۱	
			بهینه	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۳	۰/۰۲۴	۰/۰۲۶	۰/۰۳۰	
			حد $2C^0 > T$	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۱۹	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۵	۰/۰۳۰	
				۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۳	۰/۰۲۴	۰/۰۲۶	۰/۰۳۰	

سناریو / مدل / متغیر		سال	۲۰۲۲	۲۰۳۲	۲۰۴۲	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲
			استرن تنزیل شده	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۱۹	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
	استرن کالیبره شده	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۳	۰/۰۲۳	۰/۰۲۳	۰/۰۲۵	۰/۰۳۰
	کپنهاگ	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۰۲۰	۰/۰۲۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۳	۰/۰۲۳	۰/۰۲۳	۰/۰۲۶	۰/۰۳۰
نرخ بهره واقعی %	درون‌زا	پایه	—	۰/۰۱۷	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۸	۰/۰۲۳	۰/۰۲۷
		بهینه	—	۰/۰۱۷	۰/۰۱۶	۰/۰۱۵	۰/۰۱۵	۰/۰۱۶	۰/۰۱۷	۰/۰۲۲	۰/۰۲۷
		حد $2C^0 > T$	—	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۱۲	۰/۰۱۵	۰/۰۱۹	۰/۰۲۴	۰/۰۲۸
		استرن تنزیل شده	—	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	۰/۰۰۷	۰/۰۱۰
		استرن کالیبره شده	—	۰/۰۰۴	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴	۰/۰۱۱	۰/۰۱۹
		کپنهاگ	—	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۷	۰/۰۱۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۷	۰/۰۲۳	۰/۰۲۷
	برون‌زا	پایه	—	۰/۰۲۷	۰/۰۲۵	۰/۰۲۳	۰/۰۲۲	۰/۰۲۱	۰/۰۲۱	۰/۰۲۴	۰/۰۲۹
		بهینه	—	۰/۰۲۷	۰/۰۲۵	۰/۰۲۳	۰/۰۲۱	۰/۰۲۱	۰/۰۲۰	۰/۰۲۳	۰/۰۲۸
		حد $2C^0 > T$	—	۰/۰۲۶	۰/۰۲۴	۰/۰۲۱	۰/۰۱۸	۰/۰۱۹	۰/۰۲۲	۰/۰۲۴	۰/۰۳۰
		استرن تنزیل شده	—	۰/۰۰۹	۰/۰۰۷	۰/۰۰۶	۰/۰۰۵	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	۰/۰۰۷	۰/۰۱۱
		استرن کالیبره شده	—	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۱۰	۰/۰۰۹	۰/۰۰۸	۰/۰۱۲	۰/۰۲۲
		کپنهاگ	—	۰/۰۲۷	۰/۰۲۴	۰/۰۲۴	۰/۰۲۲	۰/۰۲۱	۰/۰۲۰	۰/۰۲۳	۰/۰۲۹

منبع: محاسبات تحقیق

جدول فوق متغیرهای اصلی اقتصادی را در طول سال‌های ۱۲۲۲-۲۰۲۲ در هر دو مدل رشد

درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013

را نشان می‌دهد.

تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با لحاظ رشد درونزا ... □ ۴۵

جدول (۲)- متغیرهای اصلی ژئوفیزیک (انتشار CO₂، غلظت CO₂ و افزایش دما) ایران

سال		سناریو / مدل / متغیر									
		۲۰۲۲	۲۰۳۲	۲۰۴۲	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲	
انتشار CO ₂ صنعتی (GtCO ₂ /سال)	درونزا	پایه	۰/۰۱۰	۰/۰۱۰	۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۱۲	۰/۰۱۳	۰/۰۱۳	۰/۰۱۶	۰/۰۲۰
		بهینه	۰/۰۱۰	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۰۷	۰/۰۰۷	۰/۰۰۵	۰/۰۰۳
		حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۷	۰/۰۰۷	۰/۰۰۶	۰/۰۰۴	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۶	۰/۰۰۵	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
		استرن کالیبره شده	۰/۰۱۰	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۰/۰۰۷	۰/۰۰۶	۰/۰۰۵	۰/۰۰۳	۰/۰۰۰
		کپنهاگ	۰/۰۱۰	۰/۰۱۰	۰/۰۰۹	۰/۰۰۹	۰/۰۰۷	۰/۰۰۶	۰/۰۰۵	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴
	برونزا	پایه	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۰/۰۰۶	۰/۰۰۸
		بهینه	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱
		حد $2C^0 > T$	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
		استرن تنزیل شده	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
		استرن کالیبره شده	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰
		کپنهاگ	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱
کل غلظت CO ₂ (ppm)	درونزا	پایه	۸۳۰/۴	۸۰۳/۸	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۲	۷۲۸	۷۲۱/۷
		بهینه	۸۳۰/۴	۸۰۳/۸	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۹	۷۲۱/۶
		حد $2C^0 > T$	۸۳۰/۴	۸۰۳/۸	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		استرن تنزیل شده	۸۳۰/۴	۸۰۳/۸	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		استرن کالیبره شده	۸۳۰/۴	۸۰۳/۸	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۹	۷۲۱/۵
		کپنهاگ	۸۳۰/۴	۸۰۳/۸	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۹	۷۲۱/۶
	برونزا	پایه	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۹	۷۲۱/۵
		بهینه	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		حد $2C^0 > T$	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		استرن تنزیل شده	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		استرن کالیبره شده	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		کپنهاگ	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵

سناریو / مدل / متغیر		سال									
		۲۰۲۲	۲۰۳۲	۲۰۴۲	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲	
افزایش دما (C) از سال ۱۹۰۰	درون‌زا	کپنهاگ	۸۳۰/۴	۸۰۳/۷	۷۸۳/۲	۷۶۷/۳	۷۵۵	۷۴۵/۵	۷۳۸/۱	۷۲۷/۸	۷۲۱/۵
		پایه	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۴	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۴	۱/۳۲۶
		بهینه	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۴	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۴	۱/۳۲۵
		حد $2C^0 > T$	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۴	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
		استرن تنزیل شده	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۴	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
		استرن کالیبره شده	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۴	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۴	۱/۳۲۵
	برون‌زا	کپنهاگ	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۴	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۴	۱/۳۲۵
		پایه	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۳	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
		بهینه	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۳	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
		حد $2C^0 > T$	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۳	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
		استرن تنزیل شده	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۳	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
		استرن کالیبره شده	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۳	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵
	کپنهاگ	۱/۲	۱/۲۶۷	۱/۲۹۹	۱/۳۱۱	۱/۳۱۳	۱/۳۱۲	۱/۳۱	۱/۳۱۳	۱/۳۲۵	

منبع: محاسبات تحقیق

جدول فوق متغیرهای اصلی ژئوفیزیک را در طول سال‌های ۲۱۲۲-۲۰۲۲ در هر دو مدل رشد

درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین، در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013

نشان می‌دهد.

تعیین نرخ مالیات بر انتشار کربن با لحاظ رشد درون‌زا ... □ ۴۷

جدول (۳)-هزینه اجتماعی کربن ایران

سناریو / مدل / متغیر	سال	۲۰۲۲	۲۰۳۲	۲۰۴۲	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲
		پایه	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۵	۰/۰۰۰۰۷	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۱
بهینه	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۵	۰/۰۰۰۰۷	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲
حد > T 2C ^o	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۵	۰/۰۰۰۰۶	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲
استرن توزیل شده	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۵	۰/۰۰۰۰۶	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲
استرن کالیبره شده	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۵	۰/۰۰۰۰۷	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲
کنهاگ	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۵	۰/۰۰۰۰۷	۰/۰۰۰۰۸	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۹	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲
برون‌زا	پایه	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱
	بهینه	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱
	حد > T 2C ^o	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱
	استرن توزیل شده	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱						۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱
	استرن کالیبره شده	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱
	کنهاگ	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۰۰۴	۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۱

منبع: محاسبات تحقیق

جدول (۳) هزینه اجتماعی کربن که همان نرخ مالیات بر انتشار CO₂ را در طول سال‌های

2022-2122 در هر دو مدل رشد درون‌زا و برون‌زای ایران تحت سیاست‌های جایگزین در

سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 را نشان می‌دهد.

جدول (۴) - میانگین قیمت کربن و نرخ کنترل انتشار ایران

		سال	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۵۲	۲۰۶۲	۲۰۷۲	۲۰۸۲	۲۱۰۲	۲۱۲۲
قیمت کربن (۲۰۲۲ در هر تن CO ₂)	درونزا	پایه	۱	۱/۲	۱/۵	۱/۸	۲/۲	۲/۷	۳/۳	۴/۹	۷/۲
		بهینه	۱	۲۱/۲	۲۹/۳	۳۹/۴	۵۱/۵	۶۵/۷	۸۱/۹	۱۲۰/۶	۱۶۶/۶
		حد $2C^0 > T$	۱	۵۷/۹	۹۰/۹	۱۳۹/۳	۲۰۷/۸	۲۶۷/۱	۲۵۳/۹	۲۲۹/۴	۱۹۶/۳
		استرن تنزیل شده	۱	۱۰۲/۷	۱۳۰/۱	۱۵۸/۵	۱۸۸/۳	۲۱۹/۳	۲۵۰/۸	۲۲۹/۴	۲۰۷/۳
		استرن کالیبره شده	۱	۲۵	۳۵/۹	۴۹/۷	۶۶/۹	۸۷/۴	۱۱۱/۱	۱۶۷/۵	۲۰۷/۳
		کپنهاگ	۳	۱۳/۶	۳۶/۱	۴۵/۱	۶۸/۸	۹۰/۸	۱۱۷/۹	۱۴۸/۱	۱۵۱/۲
	برونزا	پایه	۱	۱/۲	۱/۵	۱/۸	۲/۲	۲/۷	۳/۳	۴/۹	۷/۲
		بهینه	۱	۲۱/۲	۲۹/۳	۳۹/۴	۵۱/۵	۶۵/۷	۸۱/۹	۱۲۰/۶	۱۶۶/۶
		حد $2C^0 > T$	۱	۵۷/۹	۹۰/۹	۱۳۹/۳	۲۰۷/۸	۲۶۷/۱	۲۵۳/۹	۲۲۹/۴	۱۹۶/۳
		استرن تنزیل شده	۱	۱۰۲/۷	۱۳۰/۱	۱۵۸/۵	۱۸۸/۳	۲۱۹/۳	۲۵۰/۸	۲۲۹/۴	۲۰۷/۳
		استرن کالیبره شده	۱	۲۵	۳۵/۹	۴۹/۷	۶۶/۹	۸۷/۴	۱۱۱/۱	۱۶۷/۵	۲۰۷/۳
		کپنهاگ	۳	۱۳/۶	۳۶/۱	۴۵/۱	۶۸/۸	۹۰/۸	۱۱۷/۹	۱۴۸/۱	۱۵۱/۲
نرخ کنترل انتشار %	درونزا	پایه	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۰۸	۰/۰۹	۰/۱۲	۰/۱۶
		بهینه	۰/۰۴	۰/۲۲	۰/۲۷	۰/۳۳	۰/۳۹	۰/۴۶	۰/۵۳	۰/۷۰	۰/۸۹
		حد $2C^0 > T$	۰/۲۹	۰/۳۸	۰/۵۰	۰/۶۶	۰/۸۵	۱	۱	۱	۰/۹۷
		استرن تنزیل شده	۰/۴۳	۰/۵۳	۰/۶۲	۰/۷۱	۰/۸۰	۰/۹۰	۰/۹۹	۱	۱
		استرن کالیبره شده	۰/۰۴	۰/۲۴	۰/۳۰	۰/۳۷	۰/۴۵	۰/۵۴	۰/۶۳	۰/۸۴	۱
		کپنهاگ	۰/۰۴	۰/۱۱	۰/۲۱	۰/۳۰	۰/۴۲	۰/۵۳	۰/۶۳	۰/۷۶	۰/۸۴
	برونزا	پایه	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۰۸	۰/۰۹	۰/۱۲	۰/۱۶
		بهینه	۰/۰۴	۰/۲۲	۰/۲۷	۰/۳۳	۰/۳۹	۰/۴۶	۰/۵۳	۰/۷۰	۰/۸۹
		حد $2C^0 > T$	۰/۲۹	۰/۳۸	۰/۵۰	۰/۶۶	۰/۸۵	۱	۱	۱	۰/۹۷
		استرن تنزیل شده	۰/۴۳	۰/۵۳	۰/۶۲	۰/۷۱	۰/۸۰	۰/۹۰	۰/۹۹	۱	۱
		استرن کالیبره شده	۰/۰۴	۰/۲۴	۰/۳۰	۰/۳۷	۰/۴۵	۰/۵۴	۰/۶۳	۰/۸۴	۱
		کپنهاگ	۰/۰۴	۰/۱۱	۰/۲۱	۰/۳۰	۰/۴۲	۰/۵۳	۰/۶۳	۰/۷۶	۰/۸۴

منبع: محاسبات تحقیق

جدول (۴) نرخ کنترل انتشار و میانگین قیمت کربن را در طول سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۲۲ در هر دو مدل رشد درونزا و برونزای ایران تحت سیاست‌های جایگزین در سناریوهای مختلف مدل RICE-2013 به تصویر کشیده است.